WASHINGTON DC 200
NEWS U - 6
DRAUGAS, CHI. IL 60629

THE LIBRARY OF CONGRESS GRATIS
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, D.C. 20025 N

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXVIII Kaina 15 c. PIRMADIENIS — MONDAY, LIEPA — JULY 15, 1974 Nr.163

Iš L. K. B. Kronikos Nr. 9

Lietuvos katalikai sveikina Solženiciną

Okupantai skundžiasi, kad ir partiečiai naudojasi kunigų paslaugomis

5

Komjaunimo suvažiavimas

1974 vasario viduryje Vilniuje vyko Lietuvos komjaunimo XVIII suvažiavimas, ypatingą dėmesį skyręs komunistiniam Lietuvos jaunimo auklėjimui. Lietuvos LKJS CK pirmasis sekretorius V. Baltrūnas gyrėsi pasiektais rezultatais, auklėjant jaunimą patriotizmo ir internacionalizmo dvasia. Anot jo, gerų rezultatų davęs sąjunginis komjaunimo žygis tarybinės liaudies revoliucinės, kovų ir darbo šlovės vietomis. Per 3 metus žygio dalyviai atidengė apie 150 paminklinių obeliskų, memorialinių lentų, įrengė 678 muziejus karinės šlovės kambarius ir kampelius. Ateityje komjaunimas ir pionierių organizacija ypatingai privalo ugdyti jaunimo ištikimybę ir pagarbą daugianacionalinei Tėvynei.

LKP CK sekretorius A. Barkauskas kalbėjo: "Kiekviename kolektyve reikia planuoti internacionalinio ir patriotinio auklėjimo darbą, sumaniau ir išradingiau panaudoti kariniam — patriotiniam auklėjimui revoliucinio judėjimo, Didžiojo Tėvynės karo didvyriškumo pavyzdžius, muziejų ekspozicijas, parodas, rengti susitikimus su Tarybinės Armijos kariais, veteranais, buvusiais pogrindininkais, organizuoti išvykas į kovų ir pergalių vietas."

Abu lektoriai smerkė vadinamą nacionalizmą. Deja, gyvenimas rodo, kad tuščios pastangos suniekinti ir ištrinti Tautos praeitį, o jos okupaciją įteisinti, kaip "didvyriška liaudies žygį". Pavyzdžiui, Lietuvos jaunimas ir moksleiviai nepamiršta kuo nors atžymėti vasario 16-sios. Alytuje buvo iškeltos net trys trispalvės vėliavos. Jonavoje išplatintos pro klamacijos ir t.t.

A. Barkauskas kalbėjo, kad "priešai atkakliai siekia palaikyti melo srautą apie tariamą žmogaus teisių apribojimą Tarybų Sąjungoje, bando kurstyti nacionalinę nesantaiką, skatinti religinį fanatizmą".

Jau dveji metai, kaip "LKB Kronika" fiksuoja žmogaus teisių pažeidimus Lietuvoje. Jei čia melas, kodėl tarybinė propaganda iki šiol nepaneigė nė vieno šiame leidinyje paminėto fakto?

Lietuviai gerbia kitų tautų žmones, tačiau negali būti ramūs, kai po "nacionalizmo" priedanga niekinama tautos praeitis, o prisidengiant "internacionalizmu" vykdomas nutautinimas.

LKP CK sekretorius neužmiršo dar kartą prakeikti Nobelio premijos laureato Aleksandro Solženicino, išvadindamas jį išdaviku, atskalūnu ir išgama.

Tuo tarpu Lietuvos katalikai sveikina šį puikų rašytoją ir meldžiasi už jį. A. Solženicino veikalas "Gulago salynas" daugeliui Lietuvos katalikų priminė jų pačių ar jų tėvų iškentėtas kančias lageriuose, kalėjimuose, tremtyje. A. Solženicinas lieka lietuviams katalikams pavyzdžiu, kaip reikia myleti savo Tėvynę, tiesą ir nenusilenkti smurtui.

Komjaunimo suvažiavime buvo raginama vis daugiau dėmesio skirti kovai su religija.

— Būtina imtis visų komjaunuoliško poveikio priemonių prieš dvasininkijos mėginimą paveikti jaunimą, principingiau kovoti prieš kiekvieną religingumo pasireiškimo faktą jaunimo tarpe, — ragino V. Baltrūnas.

— Apmaudu, kad dvasininkų paslaugomis naudojasi ir dalis jaunų, besituokiančių žmonių, — skundėsi A. Barkauskas. — Tiesa, dar skaudžiau, kad dvasininkų paslaugomis naudojasi ir nemaža dalis komjaunuolių bei partiečių.

Lietuvos katalikai sveikintų komjaunimą, jei jis nukreiptų savo jėgas kovai su tikruoju blogiu. Antai, dabar kiekvienam Lietuvos gyventojui vidutiniškai tenka 10 litrų (10.56 kvortos) degtinės, 14 l. vyno, 30 l. alaus ir samagono upė.

Barkauskas gyrėsi: "Mes turime ką parodyti, turime tvirtus argumentus bet kokiam ginčui. Tiesa — mūsų pusėje".

Šiai "tiesai" palaikyti kažkodėl reikia jėgos ir smurto. Nuo 1973 lapkričio mėn. pradžios iki dabar smarkiai trukdoma Vatikano radijo stotis, kad lietuviai katalikai negirdėtų kitokios tiesos. Kratų metu saugumiečiai rankioja net prieškarinius žurnalus, kad jie nepakenktų tarybinei "tiesai". Tikintieji, kaip antai, Pliuira, P. Petronis, J. Stašaitis, 1973 lapkričio pabaigoje suimti, tardomi, kaltinami, kad platinę ne tarybinę tiesą.

Kažin, ar tebestovi toji koplytėlė, kuri ilgus metus puošė laukus ir guodė žemaičio širdį.

Ehrlichmanas pripažintas kaltu

WASHINGTONAS. — John Ehrlichman, buvęs prez Nixono patarėjas Ellsbergo byloje buvo pripažintas kaltu. Kalti rasti dar trys asmenys. Jų kaltė, kad buvo suorganizavę įsibrovimą į Beverly Hills (Californijoj) Ellsbergo psichiatro dr. Lewis kanceliariją ir norėjo pastudijuoti Ellsbergo kartoteką. Ellsbergas buvo išvogęs Pentagono dokumentus, buvo teisiamas, tik jo byla buvo nutraukta.

Teisėjas Gerhard Gesell baus mę Ehrlichmanui ir kitiems paskelbs liepos 31. Didžiausia baus mė gali siekti 25 metus.

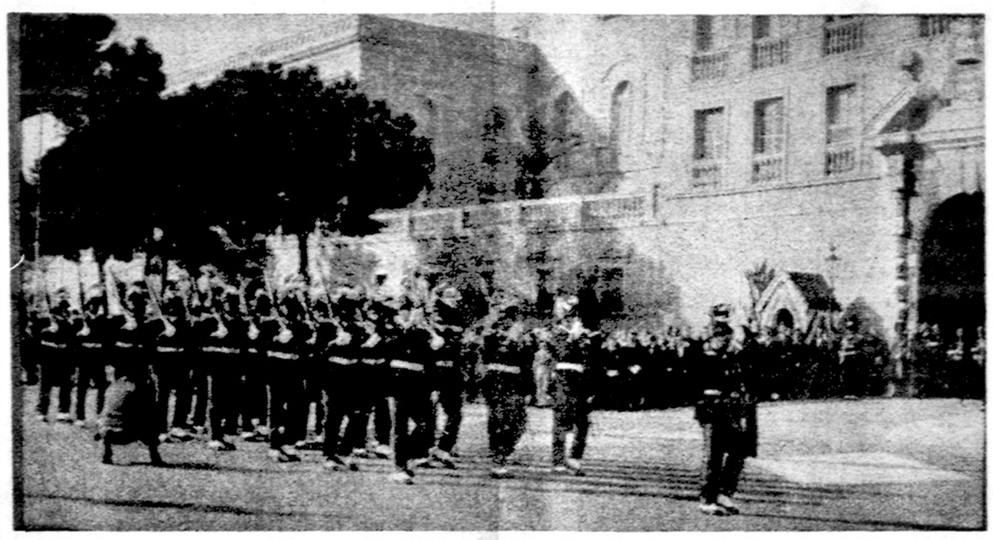

Monaco valstybėlės "ginkluotųjų pajėgų" paradas

Kuo bus kaltinamas Nixonas

WASHINGTONAS. — Atstovų rūmų Teisinio komiteto vadovaujantieji demokratai numatė 5 punktus, kuriais žada pasiūlyti apkaltinti Nixoną. Tie punktai būtų: a. prezidento įsivėlimas į Watergate aferos nuslėpimą; b. netinkamu panaudojimu valdžios agentūrų; c. finansiniai prasižengimai; d. nesiskaitymas su Kongresu, atsisakymas duoti jo prašomus dokumentus; e. nepildymas Konstitucijoj jam uždėtų pareigų, kad priimti įstatymai būtų vykdomi. Tuos penkis punktus demokratų grupė diskutavo praėjusio trečiadienio rytą. Juos žada pasiūlyti komitetui, o komitetas, jeigu priims, pasiūlys Atstovų rūmų pilnačiai.

Viceprez. G. Fordas lankėsi pas prez. Nixoną Floridoj ir grįžęs minėjo, jog, greičiausiai, Teisinis komitetas rekomenduos Nixoną apkaltinti, bet iš visko atrodo, kad Atstovų rūmai nepatikės komitetui ir to nepadarys.

Su prezidentu Fordas susitinka veik kasdien. Daugiausia dis kutuojama ūkiniais reikalais, kaip sulaikyti infliaciją.

Nixonas apie Teisinį komitetą

WASHINGTONAS. — Prez. Nixonas mano, jog Atstovų rūmų teisinis komitetas rekomenduos rūmams jį apkaltinti, bet Atstovų rūmų pilnatis rekomendaciją atmes, jo teisti Senatui neteks.

NEW DELHI. — Indija panašiai sako apie Pakistaną, ką prieš porą dienų Pakistanas tvirtino apie indus: į pasienį gabena kariuomenę, o lėktuvai pažeidžia Indijos erdvę. Įvyko ir pasienio susišaudymų.

Varšuva. — Rugsėjo 19—22 dienomis Varšuvoje rengiamas populiarių religinių giesmių festivalis "Sacrosong 1974". Festivalio rengimo komitetui vadovauja Varšuvos arkivyskupas kard. Wyszynskis.

* **Indijoj** yra vienas ketvirtadalis viso pasaulio karvių, bet jos laikomos šventais gyvuliais. Nors indai ir miršta badu, bet karvių mėsos nevalgo. Pagal Hindų mokslą, tie, kurie papiauna karvę, po mirties pragare turės išbūti tiek metų, kiek karvė turėjo plaukų.

Izraelis šnekėtų ir su palestiniečiais

JERUZALĖ. — Informacijos ministeris Aharon Yariv sako, jog su Palestinos partizanų organizacijomis būtų galima pradėti šnekėtis, jei jie pripažintų, kad Izraelis egzistuoja, yra tokia valstybė ir nustotų ją puldinėję.

Yariv pareiškimą reikia laikyti nemažu nuomonės pasikeitimu Izraelio vyriausybėje, ir yra pirmas paminėjimas, kokiomis sąlygomis jie pradėtų derybas su palestiniečiais. Jis taip pat pažymėjo, kad Palestinos išlaisvinimo organizacija yra pripažinta visų arabų valstybių kaip palestiniečių reprezentantė, ir to fakto Izraelis negali ignoruoti.

DAMASKAS. — Palestinos išlaisvinimo organizacijos atstovai vakar susirinko Damaske ir pradėjo svarstyti Izraelio pasiūlymą su jais derėtis. Bus nelengva suderinti nuomones, žinant daugelio palestiniečių užsispyrimą Izraelio valstybę sunaikinti.

Nuteisė narkotikų pirklius

MARSELIS. — Prancūzijos teismas nuteisė 18 metų kalėjimo Jean-Baptiste Croce, vieną didžiųjų narkotikų pirklių. Nuo 1968 iki 1971 jo suorganizuota gauja į Ameriką įšmugeliavo visą toną heroino. Kiti 29 jo bendrininkai gavo nuo pusės iki 18 metų kalėjimo. Tos gaujos veikimas pavaizduotas premijuotam filme "French Connection".

Dar vienas didžiausių organizatorių, Joseph Marro, yra pabėgęs ir nuteistas už akių taip pat 18 metų.

BANGKOKAS. — Tajas, nenorėdamas su kaimynais, ypač Indija pyktis, uždraus iš savo bazių Amerikos žvalgybiniams lėktuvams žvalgyti Indijos vandenyną.

Užmegs santykius su R. Vokietija

WASHINGTONAS. — Amerikos ir Rytų Vokietijos atstovai šiandien pradės pasikalbėjimus apie abiejų valstybių diplomatinių santykių užmezgimą. Amerikos delegacijai vadovaus Arthur Hartman, valstybės sekretoriaus asistentas Europos reikalams, vokiečių Herbert Suesse, užsienio reikalų ministerijos atstovas.

Kai bus sutarta konkrečiais klausimais ir bus paskirti ambasadoriai, tai Amerika Rytų Berlyne jau turi nužiūrėjus ir patalpas ambasadai. Abiejų šalių diplomatiniai kontaktai pradėti jau prieš porą metų.

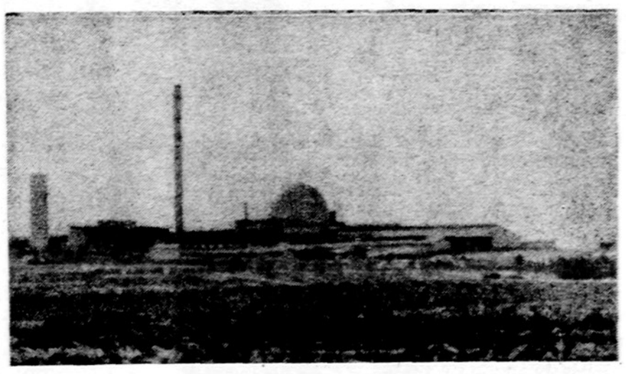

Izraelio atominis reaktorius kažkur dykumoje

Š. Airijos anglai paradavo

BELFASTAS. — Liepos 12 apie 100,000 Š. Airijos anglų paradavo ir minėjo prieš 284 metus William Orange laimėjimą prieš airius Boyne mūšio. Parado dalyviai dėvėjo oranžines juostas, juos lydėjo 120 didesnių ir mažesnių orkestrų. Eisena nusitęsė 6 mylias. Parado metu jokio incidento neįvyko, visu keliu budėjo 15,000 britų karių, bet prieš paradą mieste buvo nušauti du jauni vyrai, ir, kas nėra naujiena, sprogo kelios bombos.

Portugalijos premjeru paskirtas karininkas

LISABONA. — Gen. Spinola, laikinasis Portugalijos prezidentas, ministeriu pirmininku paskyrė pulkininką Firmino Miguel, 42 metų. Į naująjį kabinetą Miguel pakvies kelis karininkus, taip pat paliks ir kelis buvusius socialistus bei komunistus. Tarp socialistų liks ir užsienio reikalų ministeris Mario Soares.

WASHINGTONAS. — Sen. Henry Jacksonas nustebino atominės komisijos oficialius narius, juos painformuodamas, jog Indija jau vasario mėnesį norėjo išbandyti atominę bombą, tik jai nepasisekė. Amerika apie tą nepasisekimą žinojo, bet nieko nedarė, kad sulaikytų Indiją nuo tolimesnių bandymų.

MADRIDAS. — Sergąs Franco mano laikinai savo pareigas pavesti princui Juan Carlos, 36 metų, jo numatytam įpėdiniui, būsimajam karaliui.

Pabrangus gazolinui, Prancūzijos plentais atostogautojai naudojasi dviračiais

NIXONAS PRITARĖ TELEFONINIAMS SEKIMAMS

WASHINGTONAS. — Prez. Nixonas, gindamas Kissingerį, Senato Užsienio reikalų komitetui pranešė, jog jis pats prisiima visą atsakomybę dėl telefoninių pasikalbėjimų sekimo. Tarp 1969 ir 1971 m. 17 oficialių asmenų ir laikraštininkų telefonai buvo sekami.

Sen. Fulbright, komiteto pirmininkas, patvirtino, kad toks raštas gautas, bet detalių jis negali atskleisti, kol su raštu nėra susipažinę komiteto nariai. Pripažįsta, kad raštas įneša daug šviesos ir aiškumo. Tik sakė, jog Nixonas rašė, kad tai daryti reikalavo saugumo sumetimais ir susekti, kas tas paslaptis perduoda spaudai. Kad saugumą liečiančios informacijos nebūtų viešų diskusijų objektu, ir buvo nutarta pradėti "specialią programą". "Aš tą programą patvirtinau", rašė Nixonas. "Čia nieko nelegalaus nebuvo, be to, tokių atsitikimų yra buvę ir anksčiau".

Kissingeris, kai buvo svarstomas patvirtinimas jo valstybės sekretoriaus pareigoms, sakė, kad su sekimais jis nieko bendro neturi, tokių nurodymų niekam nėra davęs. Bet neseniai vėl pradėjo sklisti kalbos, kad jis Senato komitetui netiesą sakęs. Tada jis pareikalavo, kad Fulbrighto komitetas kaltinimus ištirtų iš naujo, o gegužės 11, būdamas Salzburge, spaudos konferencijoje dramatiškai pagrasino atsistatydinti.

Maskva apie kinų ruošimąsi karui

MASKVA. — "Krasnaja Zvezda", karių laikraštis, rašo, jog Kinijoj viskas skiriama karo reikalams ir garsiai tvirtinama apie neišvengiamą sovietų ataką. Laikraštis rašo apie kinų fabrikuojamus gandus ir žmonių gąsdinimus, apie "pabaisą iš šiaurės". Neužtenka, kad tie gandai skleidžiami krašto viduje, bet jie plinta ir užsieny.

Smarkiai pabrango automobiliai

DETROITAS. — Normaliai automobilių kompanijos kelią kainą kertą per metus išleisdamos naują modelį, bet 1974 m. automobiliams Fordo kompanija jau pakėlė šešis kartus. Paskutinis pakėlimas yra 58 dol., o iš viso nuo praėjusių metų rudens pakėlimas yra virš 500 dol. Pvz. dviejų durų Pinto kaina pakilo nuo 2,021 iki 2,527 dol.

Chrysleris pralenkė ir Fordą ir GM. 1974 metų modeliams kainą kėlė jau dešimt kartų, vidutiniškai pabrangindamas apie 585 dol. naujam modeliui. General Motors devynis kartus kėlė ir viršija taip pat 500 dolerių.

1975 metų modeliams, spėjama, kainos bus pakeltos 300 dol. Pabrangimas atsiliepia ir į automobilių pardavimą. Žmonės stengiasi mažiau pirkti, ilgiau užlaikyti seną mašiną. Per pirmą šių metų pusmetį buvo parduota tik 3.9 mil. naujų automobilių, arba 24 proc. mažiau, nei pernai, ir mažiausiai per paskutiniuosius 11 metų.

Olandai pasitrauks iš NATO?

BONNA. — "Bild Zeitung" rašo ir sako turi įrodymų, kad Olandija nori savo kariuomenę ištraukti iš NATO, panašiai, kaip 1966 padarė Prancūzija. Priežastimi laiko sąjungininkų negalėjimą susitarti dėl ginklų standartizavimo, dėl ko mažai valstybei, kaip Olandija, tai brangiai kainuoja.

BALTIMORE. — Marylando valstijos gubernatorius į Baltimorę pasiuntė 115 valstijos policininkų, kad nestreikuojantiems policininkams padėtų susitvarkyti su plėšikautojais, kai daugumą miesto policijos nedirba.

KALENDORIUS

Liepos 15: šv. Bonaventūras, šv. Apromija, Mantas, Sanda.

Liepos 16: Škaplierinė, šv. Vitalijus, Kovaldas, Danguolė.

Saulė teka: 5:28, leidžias 8:24.

ORAS

Daugiausia saulėta, iš ryto galimas lietus, vėsiau, virš 80 laipsnių.

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

KALIFORNIJOJ VĖL DREBĖJO ŽEMĖ

Šiuo kartu čia žemę drebino virš 200 vietinio ir iš toli sulėkusio jaunimo. Los Angeles jaunimo ansamblis birželio 30 d. šventė 25 metų sukaktį. Iš ryto buvo pamaldos už mirusius ansamblio narius. Po to buvo jaunos dailininkės Rasos Arbaitės dailės paroda. Po pietų buvo dainų ir šokių festivalis gražioje ir erdvioje Palladium salėje. Ją pripildė per tūkstantis šokėjų ir žiūrovų. Dainavo ir šoko Los Angeles jaunimas per 150 ir apie 60 svečių iš Detroito, Chicagos ir San Francisco.

Tai buvo šaunus jaunimo pasirodymas. Pradžioje losangeliečiai padainavo 7 dainas, diriguojant Br. Budriūnui ir O. Razutienei, akompanuojant O. Barauskienei ir pritariant Latvalos orkestrui. Po to ėjo šokiai. Šoko pakaitomis: jungtinė grupė ir paskirai mergaičių, berniukų, svečių, "veteranų", jaunių ir jaunučių grupės. Pirmoj daly buvo šokama blezdingėlė, gyvataras, noriu miego, jaunystės šokis, sukčius, kubilas, kalvelis, subatėlė, vėdaras, ragučiai, maļūnas. Subatėlė gal labiausiai išsiskyrė savo maloniai skambia melodija ir gražia šokio kombinacija.

Antrojoj daly ėjo gegutė — vaikų šokis. Šokėjos trumpais sijonukais, kas labiausiai pritinka jaunutėms mergaitėms. Toliau buvo šokama ketvirtainis, ar aš tau, sese, klumpakojis. Ypač meniškai buvo pašoktas lenciūgėlis. Šoko "veteranų" grupė N. Kades ir 4 mergaitės — J. Kades, D. Barauskaitė, D. Razutytė ir R. Skiriūtė. Kaip vienas iš čia rašančio kaimynas išsireiškė: "Dėl vieno šio šokio jau vertėjo ateiti į šią šventę". Sadutę šoko losangelietės su rožėmis. Gražiai pašoko. Oželio šoky vikriai "pasispardė" berniukų grupė.

Svečiai iš Detroito, Čikagos ir San Francisco darniai įsijungė į bendrą masinių šokių grupę ir pirmieji dveji po keletą šokių pašoko atskirai.

Detroito grupė "Šilainė"

Dėl tolimo kelio, arti 2,500 mylių, galėjo atvykti tik dalis šio ansamblio: 24 šokėjai, akordeonistas Rimas Kasputis, grupės kūrėja ir vadovė mok. Galina Gobienė ir jos vyras — grupės administratorius. Vienetas veikia nuo 1949 m., vadinas, vienmetis su losangeliečių ansambliu — jubiliatas. Sveikiname! Šilainė turėjo 450 pasirodymų — koncertų JAV ir Kanadoj. Repertuare turi per 60 šokių. Šokėjų turi per 60. Čia atskirai gražiai pašoko: jonkelį, kepurėlę, kilmingąjį gyvatarą, abrusėlį ir žingsninį. Šokius apibūdino R. Čerškutė, grojo R. Kasputis. Grupė pasižymi itn darniu ir švelniai drausmingu šokių atliki mu. Berniukai baltais drabužiais. Gražiai derinasi pora, kai baltais rūbais berniukas šoka su spalvingai tulpėmis žydinčia mergaite. Vienoda avalinė taip pat pakelia grupės darnumą.

Grandis iš Chicagos

Tai labai gražiai atrodanti grupė. Įsikūrusi prieš 12 metų, jau turėjo 204 pasirodymus JAV, Kanadoj ir net Pietų Amerikoj. Turi 86 šokėjus. Repertuare turi 42 šokius ir žaidimus. Pernai pastatė Lietuviškas vestuves. Grupės vadovė yra mok. Irena Smieliauskienė. Ji yra ir šios grupės įkūrėja, dirbanti šioje srityje jau 27 metus. Akordeonistas Ąžuolas Stelmokas. Į Los Angeles buvo atvykę 21 šokėjas ir vadovė. Šalia bendrų šokių grupė atskirai gražiai pašoko 4 šokių pynę.

Vakarų vaikai

Tai trečioji svečių grupė. Jie kaimynai, iš San Francisco, kuris tačiau yra 400 mylių atstu nuo Los Angeles. Ši grupė įsikūrusi tik pernai. Ir pavadinimas jos kuklus, kai tie vaikai jau yra paaugę. San Francisco lietuvių kolonija nedidutė. Tačiau uoliai vadovei mok. Danutei Gustaitei-Janutienei pavyko suburti bent 12 entuziastingų šokėjų grupę ir jau turėjo pasirodymą savo kolonijoj. Šiuo kartu jie čia gražiai šoko jungtinėj grupėj. Turi akordeonistą Renių Pažemėną.

Los Angeles jaunimo ansamblis

Tai pasigėrėtinai graži jaunimo grupė, kuria Los Angeles gali didžiuotis. Ji yra 1949 m. suorganizuota ir iki šiol 25 metus vadovaujama mok. Onos Razutienės. Dabartiniame sąstate yra: "veteranai", vyresnieji šokėjai, jauniai ir jaunučiai (vaikai). Bendras skaičius kiek per 150. Repertuaras — 30 taut. šokių ir 20 dainų. Kasmet padaro po 10-15 pasirodymų. Artimiausios talkininkės yra D. Razutytė, L. Zaikienė, I. Tumienė ir eilė kitų. Akordeonistas R. Polikaitis. Ansamblį globoja LB, ypač Los Angeles apylinkė.

Šiuo kartu losangeliečiai kaip šeimininkai pasidarbavo, kaip tik jie pajėgė, priimti iš toli atvykusius svečius. Tiek čikagiečiai, tiek detroitiečiai čia važiavo ne tik pašokti, bet ir pamatyti saulėtosios Californijos. Abi grupės čia pabuvo po savaitę. Pamatė Disneyland, Hollywood studiją, Pacifiko vandenyną, Los Angeles miestą ir kitas įvairias vietoves. Dr. ir ponia Gudauskai savo rezidencijoj suruošė svečiams ir vietos jaunimui priėmimą. Taip pat jaunimas turėjo kelius tarpusavius pasibuvimus. Šalia šeimininkų pastangų, čia ypatingai reikia įvertinti svečių, ypač detroitiečių ir čikagiškių ryžtą ir pasiaukojimą. Tokie dideli atstumai nugalėti, atskristi lėktuvais, labai daug kaštuoja. Ir jie tas išlaidas, o kai kurie žymią dalį ir vietoj susidariusių išlaidų apsimokėjo patys, gavę paramą iš tėvų ir vietos visuomenės. Garbė jiems visiems už tokį ryžtą.

Bendrai šventė praėjo didingai. Šokių festivalį atidarė LB Vak. apyg. pirm. J. Činga. Sveikino Lietuvos gen. konsulas dr. J. Bielskis ir kt. Programą darniai moderavo Violeta Mitkutė-Gedgaudienė. Šokiams grojo Latvalos orkestras ir akordeonistas R. Kasputis. Šventės paruošimu daugiausia rūpinosi O. Razutienė. Pagalbai buvo sudarytas specialus komitetas. Buvo gražu. Bet skaitytojas gali nebetikėti, kad taip viskas ir buvo gerai. Prie silpnųjų jaunimo šventės pusių reiktų priskirti "senimo ansamblio" per platus įsiterpimas. Visi žinome, kad didesniems dalykams paruošti daug kas prisideda, atsilanko eilė iškilesnių asmenų, užsipelniusių pagerbimo ar padėkos, kiti nori pasveikinti ir kuo daugiau gražių žodžių pasakyti. Ir kai tokie pagerbimai ir kalbos užsitęsia gal arti trečdalio viso laiko, kaip ir šiuo kartu, kas prisidėjo, kad visa programa užsitęsė apie pusketvirtos valandos, tai, kaip vienas išsireiškė, yra žlugdymas pakilios nuotaikos.

Šiai jubiliejinei šventei, paremiant A. Adomėnui finansiškai, buvo išleistas specialus gražiai iliustruotas leidinys. Jame įdėtos visų šventėje dalyvaujančių grupių istorinės apžvalgos, išvardyti visi daugiausia dirbusieji ir nusipelnę asmenys. Tad ypaš tokiais atvejais "senimo ansamblio" platesnis pasireiškimas galėjo būti redukuotas iki minimumo, arba jo visai nebūti.

Šie jaunimo ansambliai atlieka neįkainojamą vaidmenį. Jie suburia jaunimą, sudaro puikias sąlygas tarpusavy susipažinti ir bendrauti. Iš tokių pažinčių kuriasi lietuviškos šeimos. Pats jaunimas čia randa sau malonų užsiėmimą. Tai aukščiausios rūšies jaunimo auklėjimo mokykla. Jei kas, tai šitokie sambūriai užsitarnauja pirmaeilės ir aukščiausios paramos iš visuomenės pusės.

Padėka visiems su jaunimu dirbantiems. Mūsų pasididžiavimas tokiuo dainuojančiu ir šokančiu jaunimu, kokį šiuo kartu čia matėme.

J. Kuprionis

Los Angeles tautinių šokių šokėjų grupė žavi publiką birželio 30 d. Paladiume, minint 25 m. veiklos sukaktį.
Nuotr. L. Kanto

R. Česonis, LB pirm., atidaro Los Angeles jaunimo ansamblio 25 m. sukakties minėjimą.
Nuotr. L. Kanto

LITUANISTINĖS MOKYKLOS 25 METŲ SUKAKTIS

Birželio 6 d. Šv. Kazimiero lit. šeštadieninė mokykla, užbaigdama mokslo metus, atžymėjo ir savo 25 metų sukaktį. Po pamaldų mokiniai, jų tėveliai ir mokytojai susirinko į parapijos salę, kurioje įvyko iškilmingas posėdis. Prie garbės stalo buvo pakviesti mokyklos globėjas prel. J. Kučingis, kapelionas V. Palubinskas, poetas B. Brazdžionis, lituanistinių mokyklų inspektorius I. Medziukas, mokytoja O. Razutienė, mokyt. E. Bradūnaitė ir tėvų komiteto pirm. R. Nelsas. Iškilmes pravedė mokyklos direktorius V. Pažiūra,, pasidžiaugdamas, kad mokykla, visiems gražiai bendra darbiaujant, išaugo į rimtą mokslo instituciją, kurioje metų pradžioje buvo 165 mokiniai, deja, mokslo metų eigoje kai kuriems tėvams pritrūkus ryžtumo, 15 mokinių nustojo mokyklą lankę. Savo žodyje V. Pažiūra pažymėjo, kad mokykla nėra atsakinga, jeigu ne visi ją lankantieji vaikai gražiai lietuviškai kalba ir rašo. Žala tautiniam auklėjimui daroma, kai vaikai su tėvais kalba angliškai. Tada nė direktoriaus įspėjimai nieko nepadeda.

Atsidėkodamas parapijos klebonui prel. J. Kučingiui, tėvų komitetas įteikė jam tautiniais motyvais pagamintą stulą. Mokyklos sėkmingumui didelį įnašą yra atlikę mokytojai, iš kurių O. Razutienė dirba jau 25 metus. Jai tėvų komitetas įteikė, kaip meilės simbolį vaikams, gražią lėlę. Iš jaunesniųjų mokytojų savo pareigose pasižymėjo E. Bradūnaitė, dėstydama aukštesnėse klasėse lietuvių literatūrą. Ji yra pasiryžusi toliau tęsti lituanistines studijas, siekdama toje srityje doktarato. Įvertinant jos pastangas, buvo kreiptasi į organizacijas ir visuomenę, prašant paremti jos užsimojimus. Buvo surinkta 850 dolerių, kuriuos jai įteikė mokyklos direkt. V. Pažiūra, palinkėdamas sėkmingų studijų ir, jas baigus, vėl grįžti talkininkauti mokyklai.

PLB valdyba, įvertindama mokytojų darbą, atsiuntė jiems atitinkamus pažymėjimus, kurie buvo įteikti iškilmių metu. Panašūs pažymėjimai buvo įteikti ir kitiems asmenims bei organizacijoms, iš kurių mokykla yra patyrusi nuolatinę paramą. Pažymėjimus gavo prel. J. Kučingis, E. Radvenis, A. Mitkevičius, O. Kantienė, R. Nelsas, J. Bričkus, DLK Birutės draugija, ALRK Susivienijimas, Los Angeles LB apylinkė, Lietuvių kredito unija, Long Beach Lietuvių klubas ir LB Santa Monica apylinkė.

Lituanistinių mokyklų inspektorius I. Medziukas, sveikindamas mokyklą, perskaitė JAV LB Švietimo tarybos pirm. St. Rudžio ta proga atsiųstą sveikinimą mokyklos vadovybei, mokytojams, mokiniams, mokyklos laikytojams ir rėmėjams.

Sveikinimo žodį tarė Fullertono universiteto prof. dr. H. Meyer, iškeldamas lietuvių kalbos svarbą ir reikalą ją gerai išmokti. (Pažymėtina, kad prof. Meyer lietuvių kalbą lasvai vartoja). Sveikinimo žodį tarė ir B. Brazdžionis, kuris vaikų poezijoje žinomas Vytės Nemunėlio vardu. Gavę dovanas, prel. Kučingis, O. Razutienė ir E. Bradūnaitė padėkojo už jų darbų įvertinimą.

Užbaigiant mokslo metus, priešdarželyje, kurį vedė V. Radvenienė, buvo 11 vaikų, iš kurių 5 perkeliami į darželį. Darželiui vadovavo J. Koklienė ir A. Pažiūrienė. Mokinių buvo 21, iš kurių 10 perkelti į I skyrių.

I skyriuje (mokytoja A. Balsienė) buvo 12 mokinių. Perkelti į II skyrių 9. Geriausia skyriaus mokinė M. Palubinskaitė.

II skyr. (mokyt. S. Abelkienė 13 mokinių. Perkelti į III sk. 11. Pataisas gavo 2.

III skyr. (mokytojos R. Baipšienė ir A. Nelsienė) buvo 13 mokinių. Perkelti į aukštesnį skyrių 11. Geriausios šio skyriaus mokinės: V. Čekanauskaitė ir E. Ugianskytė.

IV skyriuje (mokytoja O. Razutienė) 13 mokinių. Perkelti į aukštesnį skyrių 9. Pataisas gavo 4. Geriausi mokiniai: J. Kantas ir Andrius Kulikauskas.

V skyriuje (mokyt. E. Kalvaitienė) buvo 12 mokinių. Perkelti į aukštesnįjį skyrių 11. Pataisas gavo 1. Geriausios mokinės: R. Čekanauskaitė, R. Nelsaitė ir B. Trotmanaitė.

VI skyriuje (auklėtoja L. Jarašiūnienė) 12 mokinių. Perkelti į aukštesnįjį skyrių 10. Pataisas gavo 2. Geriausia mokinė D. Čekanauskaitė.

VII skyriuje (auklėtoja D. Navickienė) 10 mokinių. Perkelti į aukštesnį skyrių 9. Pataisas gavo 1. Geriausi mokiniai R. Bureikaitė, A. Mičiulytė ir A. Nelsaitė.

VIII skyriuje (auklėtoja E. Dambrauskaitė) 7 mokiniai. Visi perkelti į aukšt. skyrių. Geriausi mokiniai: A. Butkys, A. Bužėnaitė, D. Kazakevičiūtė.

Aukšt. lituanistinės mokyklos V kl. (IX skyr. auklėtoja E. Bradūnaitė) 9 mokiniai, kurie visi perkelti į aukštesnį skyrių. Geriausios mokinės: V. Polikaitytė ir J. Raulinaitytė.

VI kl. (X skyriuje auklėtoja A. Dudienė) 6 mokiniai. Jie visi baigė 10 metų lituanistikos kursą ir gavo pažymėjimus: L. Butkys, R. Polikaitis (abudu pripažinti kaip geriausi mokiniai), R. Klorytė, I. Reivydaitė, R. Radas, M. Žmuidzinaitė.

Mokytojų kursuose (auklėtoja D. Polikaitienė) mokėsi 10

(Nukelta į 4 pusl.)

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-9500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription Rates: $22.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. $20.00. Canada $22.00. Foreign Countries — $23.00.

"Drauge" prenumerata mokama iš anksto

	metams	6 mėn.	3 mėn.	1 mėn.
Chicago, Cook, Ill.	$22.00	$13.00	$8.00	$4.50
Kanadoje	22.00	13.00	8.00	4.50
Kitur JAV	20.00	11.00	6.50	3.00
Užsienyje	23.00	13.00	8.00	5.00
Savaitinis	13.00	7.00	—	—

● Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

● Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, - šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

● Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

This publication is available in microfilm from XEROX UNIVERSITY MICROFILMS 300 North Zeeb Road — Ann Arbor, Mich 48107

PR 8-3229-4

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
2858 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
3007 W. 83 Pl., Justice, Ill., 599-0500
Priima ligonius pagal susitarimą, jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
Tel. — 695-0533
FOX VALLEY MEDICAL CENTER
860 Summit Street
Route 58 — Elgin Illinois

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm. ketv. 1 iki 7 popiet, antrad., penkt., 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

Dr Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
TEL. GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1—4 ir 7—9; antrad. ir penkt. 10—4, šeštad. 10—2 val.

Ofs. tel. 735-4477 Rez. PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė — Nervų ir Emocinės Ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. tel. — GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2676
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti: MI 3-0001.

Tel. — BE 8-8898
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akių Ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. PR 8-2220
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŪBA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak., šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1—4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

Visi telefonai 652-1331
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4150
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Avenue Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienius.
Šeštadieniais 12 iki 4 val. popiet

Tel. REliance 5-1311
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val., p. p. 6-8 val. vak., šeštad. 12-2 val. p. p. o trečiad. uždaryta.

DR. NINA KRAUCEL KRIAUČELIONAITĖ
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2750 West 71st Street
Tel. 776-3717, neatsiliepus skambinu 846-3900. Valandos pagal susitarimą.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 3 v. popiet. Trečiad. ir šeštad. nuo 10 v. ryto iki 1 v. popiet.
Ofiso telef. RE 7-1168
Rezid. telef. — 239-2919

Ofiso HE 4-1818. Rez. PR 8-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: pirmad., antrad., ketv. ir ponkt nuo 3 iki 7 val. p. p.
Tik susitarus.

Tel. — 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
ofisai
111 N. WABASH AVE.
4200 N. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLEČKAS
OPTOMETRISTAS
Kalba lietuviškai
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5148
Tikrina akis. Pritaiko aktinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1 - 4 popiet ir ketv. nuo 5 - 7 vakare
Ofiso tel. 776-2880; rez. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RE 5-4410
Rezid. GR 6-0617
Valandos: pirm. ir ketv. nuo 1 val. iki 3 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. vak. antr. ir penkt. nuo 1-3 val. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1222
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 3 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. šeštad. 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Ofiso tel. HE 4-2123. Namų GI 8-6196
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — Iš anksto susitarus.

Tel. PRospect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6648 South Albany Avenue
Val.: Pirmad. 6-8 p. p. antrad. 2-5 p. p. penktad. ir šeštad. 2-4 p. p. Kitom dienom tik skubiu reikalu, susitarus.

Tel. Ofiso PR 6-6446
DR. F. C. WINSKONAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1—6 val. popiet.
Treč. ir šeštad. pagal susitarimą

DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 So. Pulaski Road
Ofiso tel. 767-2141; namų 636-4880
Val.: pirm. antr. ketv. 2—5 ir 6—8, penktad. 2—5. Šešt. pagal susitarimą.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-čios ir California
Pirmad., antrad. ir ketvirtad. nuo 6 iki 7:30 val. vakaro
Šeštad. nuo 2 iki 3:30 val.
Treč. ir penktad. uždaryta
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048

Tel. — 925-3388
DR. S. GEŠTAUTAS
Nervų, emocinės, šeimos problemos
2624 West 71st Street
Valandos pagal susitarimą

DR. REGINALD CIENKUS
TEL. — 788-3980
GYDYTOJAS CHIROPRAKTIKAS
6230 W. Cermak Rd., Berwyn, Ill
Pirmad., Antrad., Ketv. ir Penktad 9 val. ryto iki 12 val. dieną ir nuo šeštadieniais 8:30 - 12 val. dieną
Emergency tel. — 788-3981
2 val. popiet iki 8 val. vakaro.

Lecithino, kurio buvo trūkumas vėl galite gauti mūsų parduotuvėje. Pirkdami natūralią kosmetiką sutaupysite nuo 10% iki 20% ir daugiau. Duodama 10% nuolaida perkant vitaminus. Čia gausite Sojos gaminių.
Parduotuvė atidaryta kasdien nuo 9-6 val. vak.
Trečiadieniais ir sekmadieniais uždaryta.
LYDIA'S HEALTH FOODS
2439 West 71st St., Chicago, Illinois 60629
TEL. — 737-8931

Pavergtų lietuvių duoklė —

RUSŲ TAUTOS KULTAS

Vergija yra labai sena, savo amžių atgyvenusi žmonių socialinio gyvenimo forma. Šiais laikais tik kai kurios Afrikos tautelės praktikuoja vergiją. Tačiau vergiją randame ir Sovietų Sąjungoje, nors šiuo vardu ji nvadinama. Tiesa, keitėsi viešviešpataujančios ir vergų klasės žmonės, kartais laisvi žmonės vergais virsta, bet vergijos esmė išliko ta pati: vergas turi šlovinti savo šeimininką, lenktis jo botago smūgiams ir duoti duoklę.

Pavergtosios Lietuvos žmonės sovietiniams rusams kasmet atiduoda duoklę įvairiais būdais: teikia sunkiai išaugintų javų derlių, gavijus, paukščius, pramonės gaminius, įvairias prekes, moka mokesčius, savo krašte išlaiko ir maitina milžinišką rusų valdininkų, jų šeimos narių ir šiaip jau kolonistų armiją. Okupantas paima tai, ką tauta sukuria. Visos Lietuvos darbo jėga tarnauja Rusijai stiprinti. Tai ekonomiška pusė.

*

Be jos yra kita — dvasinė. Pavergta tauta turi pakelti milžinišką lietuvių dvasios žalojimą, pagrindinių laisvių išplėšimą, žmogaus niekinimą. Apie 30,000 lietuvių nuolat tarnauja raudonojoje armijoje. Šimtai tūkstančių mūsų jaunų vyrų yra paruošti ir reikalui ištikus, turės kovoti ir žuti už "motinos Rusijos" interesus Rytuose ar Vakaruose.

Šios ir kitos duoklės iš lietuvių tautos išplėšiamos tyliai, be fanfarų garsų. Lietuvis kantrus, atiduoda — ką darys neatidavęs. Tokia jau vergo dalia. Vergas turi duoti, mokėti. Tačiau senosios vergijos laikytojai buvo šiek tiek padoresni už dabartinius — bent jau nereikalaudavo, kad vergai už jiems uždėtus pančius dėkotų ir šauktų: "Mes laisvi, mes be pančių, ačiū už suteiktą laisvę", kurios jie neturi.

Visiškai kitokie yra sovietiniai rusai. Be didžiulių jiems teikiamų materialinių duoklių, jie dar reikalauja, kad pavergtų tautų atstovai bent kartą metuose atvyktų į sostinę Maskvą, nusilenktų viešpačiams ir jų garbei giedotų ditirambus. Tokias metinės duoklės dienas Sovietai vadina Lietuvių literatūros ir meno dekadomis.

*

1948 m., tuojau po karo, į Maskvą buvo nuvykę 140 lietuvių. Tai "pirmoji dekada". Tačiau vergų savininkų apetitas kasmet didėjo. Šiais metais į Maskvą jau iš okup. Lietuvos pasiųsta daugiau kaip 800 įvairių sričių menininkų. Įskaitant jų palydovus ir politrukus, iš Lietuvos patraukė apie 1000 duoklės davėjų.

Jų tarpe buvo daugybė chorų, dainų, muzikos ir šokių ansamblių, didžiulis filharmonijos orkestras, estradiniai kolektyviniai, liaudies muzikos instrumentalistai, geriausi solistai (E. Kornejeva, V. Daunoras, E. Kaniava). Mūsiškiai maskviečius linksmino liepos 2 - 3, ištisas dvi dienas. Tačiau neatrodo, kad daugelis maskviečių lietuviais domėjosi. Jų pasiklausyti iš 7 milijonų miesto gyventojų tesusirinko vos 6000. Šia proga turime pastebėti, kad Chicagoje dainų ar šokių šventės metu salėje susiburia 8 - 10,000 lietuvių.

Duoklės nešėjus atlydėjo vergų varovai, parinkti iš pačių vergų tarpo. Reikia pastebėti, kad tai yra biauriausia varovų rūšis: niekas taip nejskaudina, kaip savojo lietuvio botagas. Oficialiai aukščiausias vadovas turėjo būti A. Sniečkaus įpėdinis P. Griškevičius. Bet jis buvo nustumtas į šalį — delegacijos vyriausiu varovu buvo paskelbtas A. Barkauskas. Tuo tarpu galingiausias Lietuvos komunistų partijos II sekretorius rusas V. Charazovas į Maskvą nevyko: jis liko Vilniuje saugoti lietuvių, kad jie ten ko nors nepadarytų, nesusidegintų...

*

Oficialiu varovų kalbėtoju parinktas poetas E. Mieželaitis. Čia nebuvo apsirikta: vargiai jau kas kitas būtų įstengęs geriau išreikšti "lietuvių tautos dėkingumą" ir pašlovinti okupantus, kaip šis menkas poetas, tačiau labai stiprus asmenybės kulto puoselėtojas dar iš Stalino laikų. Kad šie mūsų tvirtinimai būtų tikresni, mes juos paremsime "tarybiniais faktais" — ištraukomis iš minėto poeto kalbos Maskvoje.

Sveikindamas rusus, jis kalbėjo: "Brangūs broliai! Leiskite prisipažinti, kad ne tik aš asmeniškai, bet ir visi mes jus mylime. Mes mylime tave, Rusija! Mes ištikimai mylime tave, nes tavo gelmėse išaugo didžiausias visų laikų ir tautų revoliucionieirius Vladimiras Leninas! Tu, Rusija, išgelbėjai mūsų žydriosios tėvynės gyvastį. Mes mylime tave ir didžiuojamės tavimi". Toliau jis dėkojo Rusijai už "naujo sovietinio žmogaus pagimdymą", kuriam lietuvis turįs kurti puikiausias poetų giesmes ir skirti visas meno apraiškas. Savo tvirtinimus parėmė žodžiais: "Ir jis, mano kraštas, neliks skolingas tau, Rusijos liaudie!"

Tolimesnėje savo ilgokos kalbos dalyje E. Mieželaitis išreiškė padėką tiems Rusijos miestams, kuriuose II pasaulinio karo metu prisiglaudė iš Lietuvos nuo liaudies kerštо pabėgę lietuviai komunistėliai: "Žemai lenkiamės tau, Penza. Karo metais tu priglaudei lietuvių poezijos nuostabiąją lakštingalą — Salomėją Nerį"... Tuo tarpu, kad toje be galo nuskurusioje Penzoje, kaip rašė pati S. Neris ir jos amžininkai, ji ir kiti lietuviai turėjo gyventi labai vargingai, badauti ir skursti nekurenamose pašiūrėse šaltos žiemos metu, E. Mieželaitis neužsiminė.

*

Bet štai dar viena kita citata iš Lenino ordinu apdovanoto poeto kalbos: "Ačiū tau, didžioji rusų upe Volga! Mes, laisvo ir klestinčio Nemuno krašto pasiuntiniai, atėjome nusilenkti tau, Tarybų Rusija, Tau, brangi Maskva, visų mūsų bendra sostine. Mes mylime tave!" Po šių labai iškilmingai ištartų vergų varovo žodžių buvo sugiedotas vergų — kompozitorių ir tokių pačių poetų sukurtas "Pasveikinimas Maskvai". Tuojau pat E. Mieželaitis įteikė maskviniam politrukui J. Svetlavovui dovaną — Lenino paveikslą. Reikia pasakyti, kad dovana buvo gerai parinkta — nebuvo išniekintas kuris nors lietuvių liaudies meno simbolis. Kitą, dar žymiai didesnį Lenino paveikslą vergai įruošė scenoje, kurioje rusiškai dainavo, šoko ir šaukė.

Lietuvių vergų dekada iš Maskvos buvo nuvežta į Volgos ir Uralo sritis, kur ji Rusijos miestuose pakartojo Maskvoje rodytą programą. Šis pasirodymas turėjo ir kitoms rusų pavergtoms tautoms parodyti, kaip lietuvių tautybės vergų varovai sugeba kurti rusų tautos kultą.

b. kv.

PUŠKARNIOS LIEJYKLOS

Vilniaus pakrašty, Vilnelės slėnyje yra gyvenvietė, kuri anksčiau buvo vadinama Puškarnios liejyklos vardu. Pasakojama, kad čia kadaise bazavosi senosios Lietuvos artilerija, o liejykloje buvo gaminamos patrankos ir kitokie ginklai. Vėliau gamyklos įrengimais ir jos ūkiniais pastatais naudojosi švedų. Petro Pirmojo, ir Napoleono armijos daliniai, remontuodami patrankas. Liejyklą išgriovus, centriniame jos korpuse buvo įrengtas popieriaus fabrikas, kuris veikė iki pirmojo pasaulinio karo. Jis

PRIE GAULIZMO KAPO

De Gaulle partija pasmerkta išnykti

GEDIMINAS GALVA

Visuomeniniame gyvenime viskas kinta, lyg tekančios upės srovėje, kai įsivaizduojamas lašas lekia išsilieti naujose platybėse. 1958 m. de Gaulle, kariuomenės įsodintas valdžion, siekė savaip pertvarkyti Prancūzijos politinę upę, kita linkme nukreipti jos srovę. Jis sukirpo pagal savo išmieras naująją prancūzų konstituciją, įvedė prezidentinę santvarką ir įkūrė Demokratišką respublikinį sąjūdį (pr. UDR) — ramstį savo politikai.

Po dešimtmečio valdymo jis sulaukė aršių studentų neramumų, kurie praūžė, lyg audra, bet nepaliko ryškesnių pėdsakų. 1969 m. de Gaulle kėlė tautai sąlygą: jei ji nepritars administracinėms reformoms, prezidentas pasitrauks iš pareigų. Jo iškeltas, bet vėliau sukėlęs nusivylimą G. Pompidou buvo išrinktas prezidentu. Įpėdinio tarpsnyje ir prasidėjo UDR sunykimas. Sąjungos kairysis sparnas ėmė nepritarti naujojo prezidento politikai. 1972 m. gruodžio mėn., priešrinkiminio tarpsnio pradžioje, įvyko lūžis, rodęs UDR galimą pralaimėjimą. 1973 m. kovo mėn. įvykusiuose parlamento rinkimuose UDR tepravedė 180 atstovų iš 490, taigi liko mažumoje.

UDR prie sienos

V. Giscard d'Estaing vadovavo nedidelei nepriklausomų respublikonų partijai, teturinčiai šiame parlamente 43 atstovus. Jis ir jo partija bendradarbiavo su UDR, kuri pastaruoju metu ėmė nesutarti ir Giscardo partiją vadinti "43 asmenų atplaiša". Tarp šių respublikoniškų partijų įvyko aštri trintis gegužės mėn. įvykusiuose Prancūzijos prezidento rinkimuose.

UDR vardu buvo iškelta J. Chaban-Delmas kandidatūra. Jis didelių gabumų, jaunystėje tapęs generolu, pasižymėjęs politiniu apsukrumu, nuopelnais sporte, iškilęs į ministerį pirmininką, bet dėl suktybių vengiant mokesčių buvo pašalintas iš pareigų. Aišku, Delmas pralaimėjo pirmame prezidento rinkimų rate. Antrame rate UDR teliko balsuoti už Giscard ar Fr. Mitterand. Šios partijos veikėjas J. Chirac, iumatydamas Giscard laimėjimą, stojo atviron kovon ir rėmė jo kandidatūrą. UDR partija paskelbė Chiracą išdaviku.

Perbėgėlis ministeris pirmininkas

UDR atstovų vadovas C. Labbe V.7 pareiškė: "Ir kalbos negali būti, kad Chirac, Chabano išdavikas, galės likti ministeriu ir naudotis partijos pasitikėjimu". Po 5 d. Chaban skaudžiai pralaimėjo rinkimuose. Giscard, laimėjęs prezidento rinkimuose, paskyrė perbėgėlį ministeriu pirmininku. Jo sudarytoje vyriausybėje iš 15 ministerijų UDR tegavo valdyti tik penkias.

J. Chirac, įvairiuose vandenyse išmokęs plaukyti, buvęs ištikimiausias G. Pompidou ramstis, pirmame balsavime parlamente gavo 297 atstovų pasitikėjimą, prieš 181 socialistą ir komunistą. UDR vėl pastatytas prie sienos. Sąjūdis turėjo balsuoti už "perbėgėlį ir išdaviką". Perbėgėlės kregždės šlapias plunksnas vėl turėjo UDR atstovai džiovinti.

UDR nebuvo kito kelio. Jei šis sąjūdis būtų atsisakęs vyriausybėje dalyvauti ir balsavęs prieš Chiraco vyriausybę, ji būtų griuvusi. Prezidentas būtų priverstas paleisti parlamentą ir skelbti naujus rinkimus, kuriuose UDR būtų tapusi politiškai bereikšmė atplaiša.

Golininkas sunaikins UDR

Šiuo metu UDR negali pasirinkti opozicijos, nes per 16 m. ši partija tebuvo tik pozicijoje, rėmė valdžią. Tiesa, golininkų sąjūdis nepakenčia naujo prezidento Giscardo ypač dėl perbėgėlio parinkimo ministeriu pirmininku.

J. Chiraco vyriausybė turi tvirtą atsparą prezidentūroje, bet ji turi turėti ir parlamento pasitikėjimą. Ji, praradusi pasitikėjimą parlamente, turi pasitraukti, o jai pasitraukus prezidentas turi paleisti parlamentą ir skelbti naujus rinkimus. Pačioje Giscardo valdymo pradžioje abu šuoliai nepageidaujami.

Dabartinis Prancūzijos premjeras Jacques Chirac yra geras bičiulis naujojo prezidento Valery Giscard d'Estaingo.

J. Chirac dabar nesigaili smilkalų buvusiai savo partijai: "Be golininkų arba tik su jų dalimi neįmanoma kraštą valdyti ir tautai vadovauti. Bent šiuo metu negalima kovoti su UDR, jei vyriausybė nori veikti, reformas daryti ir valstybės biudžetui pritarimą gauti".

Visa tai tiesa, bet neilgam tarpsniui. Golininkai perbėgėliai jau sudegino tiltą grįžti į UDR, kurio imperatorius jau yra miręs. Dešiniausia Prancūzijos partija jau atgyveno savo tarpsnį. O galutinai ją sunaikins ne naujoji kairė, bet jos perbėgėliai, besitaikstą prie naujų sąlygų.

Centrinė partija

Prez. Giscard, jei jis nori politikoje dalyvauti, turės organizuoti platesnės atsparos partiją. Nepriklausomieji respublikonai, ištikimi UDR rėmėjai, po Giscardo jau tapo atgyventu gremėzdu. Sunykus respublikonam, nereikalingi ir nepriklausomieji respublikonai.

Prancūzija turėjo stiprias dešinės ir kairės partijas, bet jų politinis centras buvo silpnas. Dabartinė Prancūzijos vyriausybė rodo polinkį sukurti stiprią vidurio partiją, kurioje telktųsi buvę degolininkai, nepriklausomieji respublikonai, modernieji demokratai, garsios MRP skeveldros ir radikai socialistai, kurie nėra nei radikalūs, nei socialistai.

Šios naujos partijos centrinio komiteto pareigas eina dabartinė Prancūzijos vyriausybė. Naujai partijai sukurti ir išgarsinti reikia bent pusantrų metų. Tiek laiko beliko garsiajam golininkų sąjūdžiui likti ir veikti, nes vėliau centrinė partija — nesvarbu, koks jos bus vardas — turės stoti kovon prieš galingą naują kairės sąjūdį.

GYDYTOJŲ KONGRESAS

Barcelonoje, Ispanijoje, įvyko Tarptautinės katalikų gydytojų federacijos kongresas, kurio studijų tema: "Gydytojo santykiai su ligoniu". Kongreso dalyvius specialiu raštu per Vatikano valstybės sekretorių kardinolą Villot pasveikino Popiežius Paulius VI, iškeldamas kilnią gydytojo misiją. "Gydytojai yra žmogaus orumo saugotojai, — rašo Paulius VI, — žmogaus, kuris yra sukurtas pagal Dievo paveikslą ir pašauktas antgamtiniam gyvenimui. Gydytojai yra lyg Dievo pasiuntiniai, kuriem tenka pareiga Dievo vardu paguosti silpnuosius ir kenčiančius ir jiem padėti".

ATVIRAS ĮSPĖJIMAS BRITANIJAI

Pastangos gelbėti Italiją

A.J. STANIUS

Ar Britanija šių metų bėgyje pasiliks Europos Bendruomenės nariu ar pasitrauks, yra jautriausias šio laiko politinis ir ekonominis manevras. Ligi šiol tik vienas dalykas paaiškėjo: Britanija buvo pakilusi su ereliais — nusileido su žvirbliais.

Šių metų balandžio 1 d. britų užsienių reikalų min. J. Callaghan savo pirma kalba Bendrosios rinkos reikalu Liuksemburge šalčiu nupurtė visus kitus savo kolegas. Jo kalba buvo panaši į savo laiku pasakytą Nikitos Chruščiovo kalbą Jungtinių Tautų sesijoje New Yorke. Bendruomenės užs. reikalų ministeriai patyrė įspūdį, kad Britanija nori pagrindinai pakeisti visą bendruomenės struktūrą ir pasiūlyti visiškai naują, pasiūtą ant savojo kurpalio.

Netikėti V. Europos įvykiai — W. Brandto atsistatydinimas ir prez. Pompidou mirtis — tą juodą debesį kiek išsklaidė, bet slegiančios nuotaikos nepanaikino.

Saldus tonas

Antras bendruomenės užs. reikalų min. suvažiavimas vėl Liuksemburge įvyko birželio 3 d. Pagrindinis kalbėtojas irgi britų užs. reikalų min. Callaghan. Kokia staigmena! Staugiąs liūtas virto ramiu avinėliu, maldaujančiu pasigailėjimo. Tas pats kalbėtojas, ta pati tema, bet visai kitas tonas. Kas pasidarė?

Per porą mėnesių pertraukos J. Callagnan turėjo progą išgirsti atsiliepimus ir komentarus į jo pirmąją kalbą, padaryti išvadas. Jis aiškiai pajuto, kokie vėjai pučia iš naujųjų V. Vokietijos ir Prancūzijos vadų pusės. Tuose visuose atsiliepimuose nebuvo nė vieno šviesaus pragiedrulio Britanijos naudai. Itin skaudi ir nepalanki kritika buvo girdėti iš vokiečių lūpų. Jie atvirai ir aiškiai davė Britanijai suprasti, kad V. Vokietija nėra pasiruošusi tiesiogiai ar per Bendrąją rinką duoti bet kokią finansinę paramą Britanijai ištraukti iš jos dabartinės ekonominės krizės. Pasak kanclerio H. Schmidto, tiek pati Vakarų Vokietija, tiek Bendroji rinka turi pakankamai savų problemų, kad dar užsidėtų naują naštą rūpintis britų reikalais.

Iš kanclerio Schmidto įvairių išsireiškimų darosi išvada, kad bendruomenei nebūtų didelis nuostolis, jei Britanija iš jos pasitrauktų. Panašūs aidai girdėti ir iš naujosios Prancūzijos vadovybės. Prez. Giscard d'Estaing taip pat atvirai pasakė, kad Britanijai nebus leista keisti nė vieno nuostato bendruomenės konstitucijoje.

Prarasti draugai

Tokiu būdu Britanija V. Europoje draugų nebeturi, kokius turėjo konservatorių buvęs min. pirm. E. Heath. Paskutinėmis dienomis išryškėjo, kad dabartinės vokiečių ir prancūzų vyriausybės yra pasiryžusios ne tik silpninti Bendrąją rinką, bet, priešingai, ją stiprinti, labiau sulydinti į vienetą, visomis priemonėmis padedant į vargą įklimpusiai Italijai (kol dar nevėlu!), kuriai gresia rimtas pavojus patekti į komunistinės diktatūros reples.

Prancūzija ir Vokietija labiau pasitiki Italijos demokratiškumu, jo politikos pastovumu ir viltimi, kad ji greičiau gali sustiprėti ekonomiškai, nes turi labai didelį aukso atsargos rezervą. Tuo tarpu Britanijos politika yra grynai partinė. Italija niekuomet nereikalavo iš bendruomenės specialių išimčių, išskyrus dabartinį pirmą atveji, kai uždraudė įvežti nebuitines prekes net iš savo narių kraštų. Tas Italijai dovanotina, nes tai tik laikinė priemonė.

Britanija gi nuo pat pradžios, kai tik tapo Bendrosios rinkos nariu, nuolat reikalavo specialių išimčių: skubios rajoninės pašalpos, netaikymo britams žemės ūkio produktų nustatytų kainų, leidimo subsidijuoti savo ūkininkus, sumažinti mokesčių sumą ir kita.

Atsivėrė akys

Tie visi dalykai pravėrė britų socialistų vyriausybės akis, kad jie nieko negali laimėti Europos bendruomenėje griežtais reikalavimais. Tad antrojoje savo balboje Callaghan jau nebeminėjo jokių pakeitimų bendruomenės nuostatuose, bet švelniai prašė savo kolegų ministerių sumažinti įmokėjimo į bendruomenės biudžetą sumos, kuri yra apie 24 proc. viso biudžeto, tai yra apie 800 mil. dolerių. Jis prašė, ne reikalavo, kad visos bendruomenės vyriausybės apie tai pagalvotų. Kiti visi reikalai nebuvo nė paminėti.

Toks staigus Callaghan nuolai dumas sukėlė tikrą audrą pačioje Britanijoje. Visiems pasidarė aišku, kad jis turi kalbėti dviem liežuviais, nes jo klausosi dvi visai skirtingos auditorijos. Neoficialiai daugumas socialistų kabineto narių nori, kad Britanija pasiliktų bendruomenės nariu. Oficialiai kabinetas turi laikytis duoto pažado socialistų konferencijoje, kad bus iš naujo peržiūrėtos visos įstojimo į Bendrąją rinką sąlygos ir turi patenkinti kairiųjų parlamentarų spaudimą iš bendruomenės visai pasitraukti.

H. Wilsonas viešai gali pasiteisinti, kad pasitarimai su visais

(Nukelta į 5 pusl.)

SUNAIKINTOS PASTANGOS

VLADAS VAILIONIS

65

Pabaigus Geruliui kalbėti, Dauguvis kurį laiką tylėjo. Sėdėjo jis nejudėdamas, stebėdamas kokį tai tašką, net ir sávo papirosą pamiršęs. Po kurio laiko jis suglamžė jį peleninėje, pastukseno pirštais pintinės kėdės atramą ir pradėjo kalbėti.

— Kitus teisti yra labai lengva, Geruli, bet surasti tinkamą sprendimą visiems yra sunku. Aš nesakyčiau, kad mūsų vyriausybė pardavė Lietuvą, nes ji to tikrai nepadarė. Mūsų vyriausybės žmonės yra tikri lietuviai. Daugumas iš jų jau nuo pat jaunystės kovojo už Lietuvos šviesesnę ateitį, o vėliau ir už jos laisvę, todėl ir šiuo kartu jie sprendimus darė norėdami Lietuvai tik gero. Gal būt, jie padarė klaidą darydami sprendimus, bet blogos valios jiems primesti negalima. Mes atgavome Vilnių, todėl tamsta galvoji, kad čia buvo mainai. Estija ir Latvija nieko negavo iš rusų, o Rusijos kariuomenė buvo ir ten įvesta. Matai, Geruli, kad šuo yra kur nors kitur pakastas. Gal kada nors mes sužinosime šių visų derybų užkulisius, bet dabar mes galime tik spėlioti. Todėl aš ir nekaltinu mūsų vyriausybės.

— Aš to negaliu, pone Dauguvi. Man atrodo, kad šios burliokiškos invazijos galima buvo išvengti.

— — — —

Ne tik Gerulis, Šukys ar Dauguvis rūpinosi susidariusia Lietuvoje padėtimi, apkalbėjo ją ir kiti Ežerėlių kaimo gyventojai.

Zubrickas, anksčiau mėgęs politikuoti, niekuomet nesigailėjęs gražių žodžių Lietuvos vyriausybei, įvedus Lietuvon rusų kariuomenės įgulas, nutilo. Pas jį vis dar būriavosi bernai ir pusberniai, bet jis nesileido į jokius politinius pašnekesius. Jis negyrė daugiau savos vyriausybės, nors jos ir nepeikė. Net ir su skolininkais jis daugiau nesiriejo. Atrodė, kad jo skolų knyga pasidarė teisingesnė. Ar jis pats tuo pasirūpino ar tik skolininkai pradėjo geriau savo skolas atsiminti, niekas tuo nesidomėjo.

Zenkus, iš pusbernio išaugęs į bernus, bet vis dar pas Šukį prisilaikąs, per tuos kelerius metus dažnai riejęsis su Zubricku dėl neteisingų skolų, pats pirmas pastebėjo Zubricko pasikeitimą. Bemokėdamas jam savo paskutinę skolą, jis net šyptelėjo.

— Nežinau, kas su tavimi, Zubrickai, nutiko, bet paskutiniais mėnesiais tavo knyga pasidarė teisingesnė. Kiek aš žinau, tu nesi uoliausias bažnyčios lankytojas, bet, sakau, gal kunigėlis, bekalėdodamas mūsų kaimą, buvo tave parsiklupdęs.

— Ką tu čia su savo juokais, Zenkau, — pyktelėjo Zubrickas. — Aš esu pats darbo žmogus, todėl aš darbininkų niekuomet neskriaudžiau. O kas liečia mano knygą, tai ji visuomet buvo teisinga. Tik jūs, vaikėzai, dažnai užsimiršdavote, todėl ir galvojote, kad aš jus skriaudžiu. Dabar, suaugus tau į vyrus, pats matai, kad jūs klydote.

— Tavo knyga yra teisinga, kaip Joškės svarstyklės. Jos visuomet teisingai rodo. Bet, pasvėrus tą patį daiktą kitomis svarstyklėmis, kažkodėl rodomas jau kitoks svoris.

— Dabar ir žydų svarstyklės yra teisingos. Be reikalo tu užgaulioji žydus. Jie ir taip buvo visuomet skriaudžiami.

— Aš ne apie visus žydus kalbu, Zubrickėli, o tik apie Joškę. Be to, aš negaliu tavęs pažinti. Koks biesas tave čia apsėdo? Atsirado, matai, žydų užtarėjas. Nuo kada mes pradėjome žydus skriausti? Anksčiau ir pats vapaliojai, kad žydai suka per akis, o dabar jau mes juos skriaudžiame. Jeigu tu pradėjai kvailioti, tai mes galim pasiieškoti kitur subuvimo. Didelis čia dalykas. Tu prisigrobei jau pakankamai mūsų pinigų.

— Gali jums tikrai prireikti pasiieškoti kitur šilumos. Aš nejaunėju, Zenkau, todėl, gal būt, norėsiu ir daugiau poilsio. Bet kol kas galit dar prisilaikyti ir pas mane.

— Žiūrėkit, koks gerumas to Zubrickėlio. Norėčiau žinoti, kokie vėjai tavo galvoje švilpauja, kad net ir dykų pinigų atsisakyti nori. Anksčiau tu švarindavai mums kišenes be jokio skrupulo. Argi tikrai kunigėlis būtų padaręs iš Zubricko padorų žmogų, — šaipėsi Zenkus.

— Aš visuomet buvau padorus žmogus. O su kunigais aš niekuomet neturėjau ir dabar neturiu jokių reikalų. Žinoma, tas dar nereiškia, kad kas nesilanko bažnyčioje, yra jau blogas žmogus.

— Dar pora žodžių ir aš pradėsiu tuo tikėti, Zubrickai.

Po poros dienų Zenkus, užsukęs vėl pas Zubricką, rado ten buvusį Gerulio pusbernį Lazauską. Iš pradžių jis net ir pažinti Lazausko negalėjo — taip jis buvo pasikeitęs. Iš vaikigalio buvo išaugęs stambaus sudėjimo vyras. Apsirengęs buvo irgi gražiai, sakytum, net poniškai. Zenkus iš pradžių nekreipė į Lazauską jokio dėmesio. Ir tik jo užkalbintas, sužiuro jo pusėn.

(Bus daugiau)

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

(Atkelta iš 2 psl.)

kursantų. Leista laikyti liepos mėn. egzaminus 8.

Laike mokslo metų mokykloje vyko tautodailės darbų konkursas. Mokslo metų užbaigimo dieną visi darbai buvo išstatyti salėje. Komisija iš A. Arbo, A. Dudienės, P. Gasparonio, P. Grušo ir A. Pažiūrienės, apžiūrėjusi darbus, įvertino: I vieta — Lietuviška sodyba ir vaizdų albumas A. Nelsaitės, II vieta — Metų laikai R. Bureikaitės ir III vieta Kryželis R. Ruzgytės.

Po oficialiosios dalies buvo meninė programa. I. ir R. Nelsaitės padeklamavo, o R. Čekanauskaitė paskambino pianinu. Mokyklos choras, vadovaujamas A. Polikaičio, padainavo keletą dainelių. Šventė baigta Lietuvos himnu. *I. M.*

LB VAKARŲ APYGARDOS SUVAŽIAVIMAS

Birželio 29 Round Robin restorane (Glendale, Calif.) patalpose įvyko JAV LB Vakarų apygardos suvažiavimas, kuriame buvo atstovaujamos Los Angeles, Portlando (Oregon) ir Santa Monica-West Los Angeles apylinkės. Phoenix (Arizona) ir San Francisco (Calif.) apylinkės atstovų neatsiuntė, nors tuo metu Los Angeles mieste ir matėsi San Francisco lietuvių veikėjų, atvykusių į jubiliejinę LB Los Angeles Jaunimo ansamblio šventę.

Suvažiavimui pirmininkavo apygardos pirmininkas Jonas Činga, sekretoriavo Birutė Gricienė, mandatų komisiją sudarė dr. Petras Pamataitis ir Aleksandras Šimkus. Žodžiu pranešimus padarė Portlando apylinkės atstovas prof. Vl. Juodeika, Santa Monicos - Vakarų Los Angeles apylinkės pirm. A. Gricius ir pats apygardos pirmininkas J. Činga. Iš pranešimų buvo galima pajusti, kad Lietuvių bendruomenės veikėjai vis pilniau įsijaučia į tikruosius LB uždavinius, racionaliau organizuodami kultūrinę ir politinę Lietuvos vadavimo veiklą. Anachronizmu atsiduodančių pareiškimų, kad LB neturinti dalyvauti Lietuvos laisvinimo veikloje, buvo negausu, ir tie patys neargumentuoti, nukartoti (pav. "frontininkai pagrobė Bendruomenę", "Bendruomenė griauna Altą ir Vliką" ir pan.), per eilę metų girdimi iš tų pačių lūpų. Suvažiavimo dalyvių tarpe vyravo nusiteikimas, kad į kovą dėl Lietuvos laisvės turėtume vieni kitus raginti, o ne stabdyti. Stabdymu rūpinasi Lietuvos okupantas ir jo tarnai. Piniginę apyskaitą padarė apyg. ižd. A. Skirius.

Pozityvius momentus iš Chicagoje vykusios LB Tarybos sesijos padarė tarybos narys dr. J. Žmuidzinas. Anot jo, stipriausią įspūdį sesijoje padaręs Visuomeninių reikalų tarybos pirmininko Alg. Gečio pranešimas.

Akivaizdų JAV LB Krašto valdybos veiklos paveikslą nupiešė suvažiavime dalyvavęs Krašto valdybos vicepirmininkas Rimas Česonis, atvykęs iš Philadelphijos. Jo pranešimas ribojosi išimtinai Lietuvių Bendruomenės veikla, buvo dalykiškas, paremtas faktais, įtikinantis. Kiekvienas Lietuvos ir lietuvybės reikalais besisielojąs lietuvis turėtų tokia LB Krašto valdybos veikla didžiuotis ir visom išgalėm ją remti. Ten ne tušti autoreklamos burbulai pučiami, bet dirbamas rimtas ir planingas lietuviškas darbas. Viena tik reiktų apgailestauti, kad p. Česonio pranešimas nepasiekė platesnių kalforniečių masių.

Pasibaigus oficialiai suvažiavimo daliai, dalyviai turėjo progos pabendrauti su tautinių šokių mokytojomis: vietine O. Razutiene ir viešniomis—G. Gobiene (iš Detroito), I. Smieliauskiene (iš Chicagos) ir D. Janutiene (iš San Francisco). *Jkj*

Dr. Jonnas ir Irena Cirunai.

Mūsų kolonijose

Kenosha-Racine, Wisc.

BŪTINAI UŽDĖKIME KEPURINĘ MILIJONUI

Lietuvių fondo ugdymas priklauso prie mūsų bendrų didžiųjų tautinių uždavinių. Kadangi nesame gausūs, nėra lengva atsiekti didesnių laimėjimų. Ypatingai kada mums trūksta solidarumo. Lietuvių fondui milijoną buvo galima surinkti per du metus vietoj dvylikos metų. Kad užtikrintai šiais metais LF pasiektų milijoną, rugsėjo 8 d. penkios organizacijos, talkinant LF įgaliotiniams ir ugdytojams, rengia parengimą, sujungdami jį su tautos šventės minėjimu. Norima LF sutelkti keletą tūkstančių dolerių. Penki tūkstančiai Kenoshos ir Racinos lietuvių kolonijų neturėtų gąsdinti. Nes pinigų ir patriotizmo mums netrūksta, o kai reikia mokam parodyti solidarumą, dosnumą ir pasiaukojimą. Turime per 60 narių, būtų labai solidaru, kad ateinantį parengimą pasiektume šimtą LF narių. To siekime visi, o ne tik rengėjai.

Kokią piniginę naudą duoda ir duos LF, žinome visi, tik ne visi esame prisidėję prie LF ugdymo šimtinėmis, o pajėgesni ir tūkstantinėmis. Be piniginės naudos tautiniam išlikimui, fondas kartu ugdo ir savimi pasitikėjimą ir svetimtaučių tarpe mes būsime daugiau matomi ir daugiau su mumis skaitysis.

LF vardyne bus sudėta visos kolonijos, organizacijos ir LF nariai. Tolimesnės kartos matys, kad buvo Kenoshos — Racine lietuvių kolonijos, kad veikė tokios ir tokios organizacijos, gyveno tokie ar tokie lietuviai. Tūkstančiai ir mūsų kolonijos susipratusių dosnių ir šimtai veikėjų išėjo, kas apie juos žino, kas apie juos skaitys ateityje?. Nes veiklos bylos ir proto kolai visų geros valios lietuvių nesuregistravo ir tas pačias bylas ir protokolus pelėsiai ar vėjas sunaikino.

Lietuvių fondas sukurtas gelbėti lietuvių išeivijai, kad ne tik dabar, bet ir po mūsų mirties išeivijoj gimę lietuviai išliktų gyvi Lietuvai. Kurios tautos vaikai gyvi būdami to siekia, tauta nemirs. Todėl prisidėkime visi prie LF pirmo milijono užbaigimo ir patekime į LF vardyną, kuris liudys, kad mes buvome ir norėjome, kad ir kiti kovotų už tautinį išlikimą.

Br. Juška

KANADOS ŽINIOS

Toronto, Ontario

PASITINKANT SUGRĮŽTANČIUS

Dr. J. A. Ciruna — jaunosios kartos atstovas. Jis gimė 1940 m. gegužės 5 d. Toronte. Jo tėvai — ankstyvesniosios kartos imigrantai Kanadon ir žinomi visuomenės veikėjai Toronte — Bronė ir Antanas Čirūnai.

Dr. Jonas A. Ciruna Toronte baigė Šv. Pranciškaus pradžios mokyklą ir Šv. Mykolo gimnaziją. 1962 m. Toronto u-te gavo bakalaureatą iš chemijos, o 1964 m. — tam pačiam universitete ir iš tos pat srities magistro laipsnį. Besiruošdamas dar aukštesniam laipsniui — dirbo laboratorinį tyrimų darbą, kaip studentams skirtų eksperimentų demonstratorius. Gavęs magistro laipsnį, paremtas stipendija iš National Research Council. Jonas doktorizavosi ir parašė mokslinį darbą - tezę tema: Chlorosulphuric Acid As a Non-aqueous Solvent" ir, ją apgynęs, 1967 m. Toronto u-te gavo daktaro laipsnį.

Iš pradžių naujasis daktaras Toronto Erendale kolegijoje (priklausančioj prie Toronto universiteto) pirmo kurso studentams dėstė chemiją.

Čia begyvendamas vedė žinomų visuomenės veikėjų Onos ir Antano Kuniučių dukterį Ireną Kuniutytę, taip pat Toronto u-te gavusią magistrės laipsnį.

Po to dr. Jonas ir Irena Cirunai persikėlė į Sarnia miestą, Kanadoj, kur Jonas dirbo mokslinį tyrimų darbą. Sarnijoj pragyventieji keletas metų jiems buvo labai laimingi: ten jie įsigijo nuosavus namus ir susilaukė gražaus ir sveiko šeimos prieauglio — dvynukų.

Jiems patiems ir seneliams bei Kuniučiams gražiai beaugą anūkai buvo didelis džiaugsmas, bet dr. Cirunas, pagal pasirašytą mokslinių tyrimų darbo dviem metam sutartį, išvyko į New Jersey. Dabar, dviem metams baigiantis, dideliam tėvų džiaugsmui, kiek teko girdėti, dr. J. Ciruno šeima vėl grįžta į Sarnia, į savus namus.

Abu jaunieji Cirunai susituokė 1965 m. Jie abu gražiai kalba lietuviškai. Irena aštuonerius metus yra lankiusi lituanistinę mokyklą, baigusi 10 klasių piano studiją ir dėsčiusi Toronto n-te pilno laiko lektorės pareigose Food chemistry ir biochemistry kursą.

Jiems išvykus laikinai į JAV, Sarnijoj jų namai dviem metam buvo išnuomoti. Dabar jų "seneliai" Čirūnai ir Kuniučiai džiaugiasi, kad savo vaikus ir anūkus galės dažniau aplankyti, nes jie gyvena arčiau. Nuo Toronto iki Sarnijos — apie 180 mylių.

Pr. Alšėnas

BRANGIAI KAINUOJA ŽUVIES PAGAVIMAS

Naujosios Zelandijos medžiotojų ir žvejų laikraštis padarė įdomią apklausą, būtent: buvo kreiptasi į įvairių šalių žejus mėgėjus ir pasiteirauta, kiek kainuoja sugauti vieną žuvį. Būdingiausias atsakymas buvo gautas iš australiečio V. Kendelio, juodųjų merlių gaudymo specialisto.

ATRADIMAS

Londono Skotland Jarde padarytas įdomus atradimas: "Nuo to laiko, kai bankuose įtaisytos televizijos kameros, užpuolimų nesumažėjo, tik nusikaltėliai paprastai būna geriau apsirengę ir tvarkingiau sušukavę". *jm*

N O R I   P I R K T I

Ieškau pirkti 1966-67 m. ar senesnį Chevrolet automobilį. Skambinkit 476 2490. Klauskite Viktoro.

M I S C E L L A N E O U S

G Ė L Ė S

Vestuvėms, banketams, laidotuvėms ir kitokioms progoms

BEVERLY HILLS GĖLINYČIA

2443 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. PR 8-0833 — PR 8-0834

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Gerų prekių didelis pasirinkimas Automobiliai, šaldytuvai, televizijos, doler. certifikatai, maistas, akordeonai.
2608 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629
TELEF. — WA 5-2787.

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas

FRANK ZAPOLIS

3208½ West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654

HEATING CONTRACTOR

Įrengiu mieste ir užmiesty naujus ar perstatau senus visų rūšių namo apšildymui pečius, air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. Western Ave.
Chicago, Ill. 60609
Tel. VI 7-3447

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos
Radijai
Stereo ir oro vėsintuvai
Pardavimas ir taisymas

MIGLINAS TV

2346 W. 69th St. — Tel. 776-1486

MOVING

ŠERĖNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

TEL. — WA 5-8063

NAMŲ REMONTAS

PRIEINAMA KAINA

Taisau ir naujai įrengiu vonias, virtuves ir naujas lubas. Įrengiu kambarius rūsy. Dažau.

Zigmas. Tel. 651-9625 ar 778-0838

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632, tel. YA 7-5980

NAMŲ APŠILDYMAS

Taisau senus ir įdedu naujus pečius. Pigiai išvalau ir alyvinius perdirbu dėl dujų. Įdedu vandens šildytuvus. Kreiptis —

A. BANYS — 447-8806

V A L O M E
KILIMUS IR BALDUS

Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis

J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI

COSMOS PARCELS EXPRESS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
3333 S. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320

V. Valantinas

A. VILIMAS
MOVING

Apdraustas perkraustymas įvairių atstumų

823 WEST 34th PLACE
Tel. FRontier 6-1882

FRANK'S TV and RADIO, INC.

RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
3240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

CLASSIFIED GUIDE

R E A L   E S T A T E

West Evergreen Park. Georgian — 2 large bedrooms, finished basement, new kitchen. 2 car garage. **424-4422**

Savininkas parduoda 2 apartmentinius namus šalia vienas kito. Vienas 4 butų su 2½ maš. garažu; antras 2-jų butų su anglišku butu ir 2-jų maš. garažu. Parduos atskirai arba abu kartu. 72-os ir Mozart apyl.

737-0176

BEAUTIFUL HOME WITH PLENTY OF EXTRAS

5 rm. 2 bedrm. bungalow with 3 rms. in bsmt. Gas heat. centr. air-cond'g. 2 car garage. 220 V. electric. Cabinet kitchen. Tile bath. 3-track windows all around. Dishwasher, electric stove & oven. Built- in color TV. Washer & drier. Screened-in patio. All included. Vic. 55 and Homan. $31,500.

Call Mr. Seifert —
LA 3-5785 10 a. m. to 4 p. m.

ŠIMKUS REAL ESTATE

NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE

Tvarkingai patarnauja visais Real Estate reikalais. Be to čia veikia Notariatas, daromi ir liudijimai, vertimai, užpildomi pilietybės pareiškimai ir įvairūs blankai.

4259 So. Maplewood, CL 4-7450

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas — Valdymas
Draudimai — Income Tax
— Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVIČIUS

6455 S. Kedzie Ave., 778-2233

Didelis sklypas, 5 kamb. bungalow. 63 ir Whipple. Retas pirkinys. Nebrangiai.

2 po 6 kamb. 3 mieg. Švarus. Geras. Teisinga kaina. Marquette Pke. Puiki proga lietuviui.

4 po 5 kamb. 40 p. sklypas. Naujas šildymas. Marquette pko. apyl.

5 butai ir 2 biznio patalpos. Gražus namas. Marquette Parko centre. Palikimas — reikia skubiai parduot.

Insurance — Income Tax
Notary Public

ŠIMAITIS REALTY

2951 W. 63rd St. 436-7878

Savininkas parduoda 4 butų apartmentinį namą. 2 maš. garažas. Puikiam stovy. Savininko bute 3 miegamieji, 1½ vonios ir centr. oro vėsinimas. Tuojau galima užimti.

Skambinti 458-6130

Į S I G Y K I T E   D A B A R

Testamenta su legališkomis formomis bei afidavitais jau gaunami.

Tai nauja pagerinta laida.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Paruošė —
dipl. teis. Pranas Šulas

Čia nuosekliai aptariamas testamentų reikalingumas ir jų galia, bei nurodoma jų forma ir paduodami pavyzdžiai ne tik pagal JAV veikiančius įstatymus, bet ir Vokietijoje, Anglosaksų pasaulyje bei Nepriklausomoje Lietuvoje.

Gaunama "DRAUGE"

Kaina su Legališkomis Formomis — $3.50; be tų formų — $3.00.

Illinois gyventojai prašomi pridėti 5 proc. mokesčiams.

AIDAS TARP DANGORAIŽIŲ
O. NENDRE

Tremtinių, tik atvykusių į Ameriką, gyvenimo aprašymas, kuris atitiks daugumos prisiminimus.

Pirmieji įspūdžiai svetimame krašte, sutiktos čia problemos, įsikūrimo sunkumai, nupasakojami lietuvės našlės lūpomis, kuri atvykusi su trimis vaikais stengiasi čia sukurti jiems ir sau ateitį.

Realūs vaizdai, kasdieniška kalba, lengvas stilius neturi jokių varginančių puošmenų, knygą paverčia lyg paties skaitytojo autobiografija.

Gaunama "Drauge". Kaina $5.00.

Illinois State gyventojai prie kainos turi pridėti 5% taksų.

R E A L   E S T A T E

Ir vėl pažvelk

Gražus pajamų mūras. Atskiri nauji šildymai. Centr. oro vėsinimas. Dideli modernūs butai. Mūro garažas. Marquette Pke. $46,900.

Legalus 17 metų 3-jų butų gelsvas mūras. Atskiri radiant šildymai. Mūro garažas. Platus lotas. Marquette Parke. $48,900.

5½ kamb. mūras. Arti Lietuvių plazos našlė su nuošiolių atiduoda už $17,800.

7 butų mūras — 2 dideli ir 5 maži butai. Naujas gazu šildymas. Alumin. langai. Blokas nuo parko. $39,900.

10 butų mūras. Marquette Parke. Virš $17,000 pajamų. Naujas gazu šildymas. Alum. langai. 2 auto mūro garažas. $79,900.

Puikus mūro namas. 2 butai, gražūs 6 kamb. viršuj ir 3 kamb. sausam beismente. Garažas. Arti parko. $21,900.

2 butu, apie 18 metų, mūras. 2 atskiri šidymai. Alum. langai. Garažas. Platus lotas. Arti mūsų. $36,000.

2 butų didelis modernus mūras ir garažas. Naujas gazo šildymas. Air conditioning. Marquette Parke.

6 kamb. Cape Cod. Už Kedzie, ½ bloko nuo parko. Įrengtas beismentas. Platus lotas. Mūro garažas iš šono. $34,000.

1½ aukšto mūras. Nauja statyba. 3 butai, didelės pajamos. Arti vienuolyno. $32,750.

VALDIS REAL ESTATE

7051 S. Washtenaw Av. RE 7-7200

Marquette Parke savininkas parduoda 3-jų miegamųjų mūr. bungalow. Skambint 925-8389 arba 776-2641

DRAUDIMAI — INSURANCE

Namų, mašinų, sveikatos ir gyvybės
Namų pirkimas bei pardavimas
Butų nuomavimas

BUD'S REALTY

BALYS BUDRAITIS
4369 So. Archer Avenue
Tel. 254-5551

D Ė M E S I O !

RADIO PROGRAMA

★

Seniausia Lietuvių Radio Programa Naujojoj Anglijoj, iš stoties WLYN, 1360 bangos, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduodama vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka. Šią programą veda Steponas J. Minkus. Biznio reikalais kreiptis į: Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. Telefonas AN 8-6489. Ten pat gaunamas ir dienraštis Draugas.

"LIETUVOS ATSIMINIMAI"

★

Radijo Valanda jau 30 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams. Kas šeštadienį nuo 4 iki 5 val. p. p., iš WEVD Stoties New Yorke (1330 kil. AM ir 989 meg. FM).

Direkt. — Dr. Jokūbas J. Stukas. 1467 Force Dr. Mountainside N. J. 07092 Tel 232-5565 (code 201)

Kviečiame taip pat klausytis Lietuviškų Kultūrinių Valandų anglų kalba, iš Seton Hall Universiteto radijo stoties. (New Jersey WSOU) (89.5 meg. FM) Pirmad. 8:05-9:00 v. v. (Vadovauja prof. J. Stukas).

Maža lietuviška dovana

*

Visuose lietuviškuose namuose turėtų būti lietuviška vėliava. Nėra vietos dažnai didesnei vėliavai iškabinti, bet galima laikyti mažą vėliavukę ant rašomojo stalo. Galima ir net padaryti gražią kombinaciją su Amerikos vėliavuke. Dienraščio "Draugo" administracija gali pristatyti tokias mažas, gražias vėliavukes, kad Lietuvos vėliava plevėsuotų Jūsų namuose.

Tokios vėliavos kainuoja po 1 dol. (reikia pridėti 5 centus mokesčių ir 25 centus už persiuntimą, jei gyvenate Illinois valstybėje). Užsakymus siųskite "DRAUGAS", 4545 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629.

HELP WANTED — VYRAI

MAINTENANCE
(FACTORY)

Good position currently exists for a person with a minimum of 3 years mechanical experience. — Must have own tools.
Good salary, regular increases plus paid — hospitalization, and additional benefits including paid vacation. For interview or information contact: MR. D. CECH

INTERCRAFT INDUSTRIES CORPORATION

943-8900, Ext. 45

An Equal Opportunity Employer

DIE SETTER

Experience necessary. Many benefits including pension and insurance. Apply in person.

WISCONSIN CAN COMPANY
5437 S. Massasoit — Te.. 581-3300

MACHINE OPERATOR

4 slide operator capable of setting up and doing minor repair work on machines and tools.

Phone — 225-8828

An equal opportunity employer

TRAINED VOLKSWAGEN MECHANICS

Apply in Person

TOMCHANEY MOTORS
113 W. 162nd St.
South Holland, Illinois

Chemical Plant Oper.

Young man wanted for distillation equipment.

Training on job.

Opportunity for challenging work.

CUSTOM ORGANICS, INC.
1445 West 42nd St.
Tel. — 247-2828

MAINTENANCE ENGINEER

Immediate opening. Must be experienced in heating, air conditioning, plumbing and minor electrical. 12 months employment.

Apply in Person:
IDLEWILD COUNTRY CLUB
19200 Dixie Highway, Flossmoor, Ill.

BODY AND FENDER MEN

We need two men. Must have experience and own tools. Plenty of work. Good pay, good benefits including 2 weeks vacation in your first year. Good working conditions in Union Shop. Call Tommy Varick at 729-3200.

GLENVIEW Chrysler Plymouth
2100 Waukegan — Glenview, Ill.

INSTRUMENT MECHANIC

HAMMOND, INDIANA

Must know calibrations of pressure gauges and pneumatic controllers.

Call MR. TALBOTT

731-0878 or 219-932-4474

HELP WANTED — MOTERYS

HEAD NURSES

Experience Required

Call

WOODLAWN HOSPITAL

7 5 2 - 3 3 0 0

Glencoe family with 6 child'n needs

LIVE-IN HOUSEKEEPER

Other help employed, own room, top salary and home for right person. Recent references. Some English necessary. Tel. 835-4018

VYRAI IR MOTERYS

W a n t e d

BROIL COOK & FRY COOK

JACK GIBBONS GARDENS

147th and Oak Park Ave.
TINLEY PARK, ILLINOIS

Tel. — 687-2331

Ask for Dorothy Lynch

D Ė M E S I O !

AR REIKIA VIZITINIŲ KORTELIŲ?

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Bizniериai jas plačiai naudoja, bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles.

Kreipkitės į "Draugo" spaustuvę visais panašiais reikalais. Būsite patenkinti kiekvieną kartą.

DEŠIMT SAVAIČIŲ SU BATUNU

Susipažinimas su Jungtinėmis Tautomis ir Lietuvos byla

VIKTORAS NAKAS

Atvažiavau iš Detroito į New Yorką praleisti vasarą, susipažinti su Jungtinėmis Tautomis ir patirti, kaip BATUNas (Baltic Appeal To The United Nations) naudoja savo organizaciją kelti pabaltiečių bylai visame pasaulyje. Užuot aiškinęs BATUNo darbą ir mano šiai vasarai numatytą programą, pristatau pirmų keturių dienų įspūdžius Jungtinėse Tautose.

Mėgiu laikraštininko darbą

Pirmą dieną Jungtinėse Tautose (pirmadienį, birželio 17 d.) praleidau su BATUNo raštinės vedėja ir mano šeimininke, latvių kilmės žurnaliste Dagmara Vallens. Pirmas uždavinys buvo įsigyti spaudos paselį. Kadangi BATUNas Jungtinėse Tautose neturi jokių delegatų, geriausia priemonė vykti į susirinkimus, gauti ir suteikti informaciją, susipažinti su diplomatais ir iškelti pabaltiečių bylą yra spaudos paselis. Paprastiem turistam daugumas Jungtinių Tautų pastatų yra uždaryti, jeigu jie neturi vadovo. Nors aš turėjau spaudos paselį iš Lietuvių Žurnalistų sąjungos, laisvai keliauti šiose patalpose reikalavo ypatingo Jungtinių Tautų leidimo. Leidimas duodamas tik tiems žurnalistams, kurie dirba Amerikoje spausdinamuose laikraščiuose su bent 30,000 skaitytojų arba bet kokiam užsienio laikrašty. Aš buvau pristatytas kaip Tėviškės Žiburių korespondentas (Pr. Gaidos laiško dėka). Gavęs leidimą, ėjau su D. Vallens pasiimti tos dienos spaudos leidinėlių. Vieno ar kelių puslapių leidinėlių buvo dvi ligos lentynos, kuriose radome vėliausias Jungtinių Tautų žinias, pranešimus, dokumentus, net įvairių tautų vadų pareiškimus. Dažnai korespondentai šiuos leidinius naudoja kaip pagrindinius savo reportažų šaltinius.

Pasiėmę glėbį popierių, nuėjom į Žmonių teisių departamentą pateikti anksčiau prižadėtą medžiagą apie rusų priespaudą Baltijos kraštuose. Atlikus tą uždavinį, Dagmara man aprodinėjo Jungtinių Tautų patalpas.

Jungtinėse Tautose yra keturi pagrindiniai pastatai, būtent Dag Hammarskjold biblioteka, Generalinės asamblėjos, sekretoriato ir Konferencijų pastatai. Šiuo metu man vis dar neaišku, kur vienas baigiasi ir antras prasideda. Palauksiu, kol viską gerai pažinsiu, prieš bandydamas apibūdinti. Neturėjome daug laiko apžiūrėti visus kambarius ir sales, nes reikėjo skubėti į spaudos konferenciją. Spaudos konferencija vyksta penkias dienas savaitėje lygiai 2 valandą. Tą konferenciją praveda Jungtinių Tautų vyriausio vadovo (generalinio sekretoriaus) asistentas. Jis praneša, kur generalinis sekretorius yra, ką veikia, bendrai, apibūdina Jungtinių Tautų veiklą ir bando atsakyti į visus korespondentų klausimus.

Pas JAV ambasadorių

Sekančią dieną grįžau vienas Jungtinių Tautų apžiūrėti. Pirma nuvykau į Amerikos ambasadoriaus John Scali spaudos konferenciją. Konferencija įvyko moderniam Amerikos misijos prie Jungtinių Tautų pastate, kuris yra skersai gatvės nuo Jungtinių Tautų. Konferencijos tikslas buvo atskleisti planus "rock" koncerto, rengiamo sutelkti pinigų Afrikos Sahelijos rajono badaujantiems. Konferencija nieko bendro neturėjo su BATUNo veikla.

Tiesa, net daugelis dalykų, ką aš čia per 10 savaičių darysiu, nieko bendro neturės su baltiečių reikalais. Tačiau yra būtina susipažinti su visa sistema. Turiu domėtis visais Jungtinių Tautų veiksmais, jei noriu išmokti Jungtines Tautas mūsų reikalam panaudoti. Be to, yra svarbu man sutikti ar bent matyti kiek tik įmanoma daugiau žmonių. Todėl buvo naudinga nuvykti į JAV misiją net ir todėl, kad galėčiau pamatyti, kaip Jungtinių Valstybių ambasadorius atrodo, išgirsti, kaip skamba jo balsas. Po tos konferencijos skubėjau skersai gatvę 12 valandos generalinio sekretoriaus asistento konferencijon. Konferencijoje išgirdau, kad generalinis sekretorius esąs Caracas mieste, Venezueloje, Jungtinių Tautų Jūrų įstatų suvažiavime. Konferencijai pasibaigus, norėjau pasiimti tos dienos spaudos leidinėlius. Žinoma, pasimečiau. Pagaliau, truputį pavargęs, suradau spaudos kambarį. Praleidau 15 minučių vien žiopsodamas į visą tos informacijos masę. Tikiuosi, kad vasaros pabaigoj žinosiu, kokie leidiniai naudingi, kokie ne. Iš spaudos kambario ėjau ieškoti maisto automatų. Vėl pasimečiau. Tokia su klaidžiojimais buvo visa diena.

Pavalgęs pietus be didelio vargo suradau Jungtinių Tautų biblioteką ir atlikau vieną techninį darbą BATUNui. Po to, suradęs telefoną, paskambinau į Jungtinių Tautų turistų vadovų kambarį. Jei niekada nesi buvęs Jungtinėse Tautose, stebiesi, kad ten dirba iš įvairių tautų visa eilė jaunų, gražių vadovių, kurios aprodo patalpas turistams ir apibūdina organizacijos veiklą ir istoriją. Dagmara man buvo pasakiusi, kad viena turistų vadovė yra latvė — Dzintra Pavuls. Su ja kaip tik ir susisiekiau telefonu. Susitikome prie vadovų kambario ir ten pasikalbėjome gal 15 minučių. Paaiškėjo, kad ji, kaip ir visos vadovės, dirbs tik laikinai. Nustebau sužinojęs, kad visos vadovės baigusios universitetus, o Dzintra turi magistro laipsnį iš politinių mokslų. Jauna latvė paaiškino, kad visos vadovės pradeda dirbti tokį darbą, žinodamos, kad tai greičiausias būdas moteriai patekti į Jungtinių Tautų aukštesnę biurokratiją. Pokalbio kryptis nusuko nuo Dzintros profesijos į turistus. Ji negalinti atsistebėti, kokie yra tamsūs kai kurie turistai. Kartas nuo karto suaugę žmonės rimtai klausią: ar čia prezidentas sėdi, kai kalba per televiziją? Arba: kur sėdi Amerikos kongreso nariai?

Indijos delegato pasiteisinimai

Turėjau kitą pasimatymą ketvirtą valandą, tai reikėjo pokalbį su Dzintra nutraukti. Atsisveikinant ji pažadėjo kada nors man Jungtines Tautas aprodyti. Nuskubėjau susitikti su BATUNo bendradarbe Helen Kulber. Kulber priklauso United Nations Association (UNA) tarptautiniam Jungtinių Tautų rėmėjų sąjūdžiui. Šio sąjūdžio nariai domisi Jungtinių Tautų darbu ir remdami pačią organizaciją, iš Jungtinių Tautų taip pat kviečia kalbėtojus. Šiai dienai buvo pakviestas kalbėti Indijos ambasadorius.

Paskaita — nieko ypatingo. Prelegentas paaiškino Indijos ir vadinamojo trečiojo pasaulio narių pozicijas, liečiant gamtos turtus. Kai Indijos delegatas baigė kalbėti ir paprašė klausimų, pasidarė tikrai įdomu. Vienas po kito svečiai puolė Indijos ambasadorių dėl jo valdžios išsprogdintos atominės bombos. Svečiai klausė, kaip Indija gali prašyti finansinės pagalbos iš kitų ar sakyti, kad ji rūpinasi savo badaujančiais, kai išeikvoja pinigus atominėms bomboms sprogdinti? Delegatas savo valdžią teisino, teigdamas, kad tai buvo atominis mechanizmas, o ne atominė bomba. Sakė, kad Indija naudos atominę energiją komerciniams, ekonominiams tikslams, o ne karui. Šios diskusijos buvo įdomios vien stebėti, kaip gudriai Indijos ambasadorius gynėsi. Nors jis buvo ir velniškai blogoje padėtyje, sakyčiau, savo tautą visai neblogai apgynė.

Trečiadienį pasilikau BATUN raštinėje visą dieną. Pradėjau rinkti informacijas tezei, kurioj analizuosiu vieną Jungt. Tautų pakomitetį, būtent "Subcommittee on Prevention of Discrimination and Protection of Minorities". Tą pakomitetį parinkau nagrinėti todėl, kad BATUNas juo naudojasi baltiečių bylai kelti, ir todėl, kad mano profesorius Michigano universitete domisi Žmonių teisių komiteto veikla. Nėra daug ko jaudinančio ar įdomaus pasakyti apie mokslinį tyrinėjimą. Darbas sunkus, dažnai nuobodus, bet reikalingas.

Sovietai ir kiniečiai

Ketvirtadienį vėl atsidūriau Jungtinėse Tautose. Visų pirma, nuėjau į spaudos kambarį pasiimti spaudos leidinėlių ir Jungtinių Tautų išleidžiamą dienotvarkę. Žinoma, paėmiau ir Sovietų bei kom. Kinijos misijų leidinius. Pirmame gali tikėtis matyti baltiečiams blogų žinių. Tačiau antrame slypi mūsų viltis. Beveik kiekvieną dieną komunistinė Kinija puola Sovietus. Jeigu žodžiai būtų kulkos, pasaulinio masto karas jau dabar vyktų tarp Kinijos ir Sovietų Sąjungos. Prieš man atvažiuojant į New Yorką, vienam leidinyje kiniečiai paminėjo rusų priespaudą Baltijos kraštuose, ypač riaušes Lietuvoje. Tikimės, kad kom. Kinija pradės nuolatos remti lietuvius, latvius ir estus ir iškels Sovietų nusikaltimus Jungtinių Tautų susirinkimuose.

Greitai perskaitęs Kinijos leidinį, nuėjau į vieną susirinkimą, kur buvo diskutuojama finansinė parama ekonomiškai nukentėjusioms tautoms. Atmosfera visuose susirinkimuose tikrai tarptautinė, nes delegatai gali kalbėti rusiškai, angliškai, prancūziškai, ispaniškai ar kinietiškai. Vienas kitą supranta, nes yra visa eilė žodžių vertėjų, kurie sėdi stikliniame kambaryje ir kalba į mikrofonus. Stebėtojai ir delegatai turi telefonus, kartu su mygtukais, kuriuos jie sukinėja, kol išgirsta jiems suprantamą kalbą. Svarbu man lankyti tuos susirinkimus, kad išmokčiau delegatų terminologijos. Nesvarbu, kad viską gali išgirsti angliškai. Kiekvienas žodis čia turi labai ypatingą reikšmę. Delegatai gali pusvalandį ginčytis dėl vieno žodžio kokioje nors rezoliucijoje. Turistui atrodo, kad jie dėl smulkmenų ginčijasi. Tačiau du žodžiai su beveik identiškomis definicijom gali pakeisti visą rezoliucijos prasmę, jeigu vienas vietoj kito naudojamas. Delegatų kalba yra kaip kodas. Pavyzdžiui, begirdamas kokią nors tautą, jeigu delegatas nepridėda tam tikrų "gražių" žodelių, jis pareiškia savo nepasitenkinimą visiem kitiem diplomatam. Tačiau oficialiuose dokumentuose ir laikraščiuose bus užrekorduota, kad jis tą tautą gyrė. Būsiu laimingas, jei iki galo vasaros šiek tiek Jungtinių Tautų terminologiją suprasiu.

Ketvirtą dieną užbaigiau bibliotekoje, ieškodamas informacijos savo tezei.

ĮSPĖJIMAS BRITANIJAI

(Atkelta iš 3 pusl.)

bendruomenės kraštais prasidėjo. Tie pasitarimai bus ilgi, dar bus pasakyta daug kalbų. Ir kai naujі rinkimai į britų parlamentą dabar numatyti tik spalio mėnesį, tai greičiausiai tie pasitarimai dar bus nebaigti. Iki to laiko gal bus surastas būdas patenkinti britų bendrosios rinkos priešus ir rasti darnų sugyvenimą su rinkos partneriais.

Izidorius Rugienius baigė žemės kelionę

A. a. Izidorius Rugienius

Netekęs gimtųjų namų, ilgokai sirgęs, Muenchene, Vakarų Vokietijoje, balandžio 26 d. mirė taurus lietuvis, diplomuotas teisininkas Izidorius Rugienius. Su jo mirtimi Vokietijoje gyveną lietuviai neteko aktyvaus bendruomenininko, šalpos darbininko, nuoširdaus patrioto, kilnaus būdo žmogaus ir mylimo šeimos tėvo.

A. a. Izidorius Rugienius savo darbais palieka gyviesiems gražų pavyzdį, kaip reikia dirbti, aukotis ir mylėti žmogų.

Velionis gimė 1905 m. balandžio 3 d. Suodžių kaime, Bubelių valsč., Šakių apskrity. Aštuonių vaikų ūkininko šeimoje Izidorius buvo jauniausias. 1925 m. baigė Šakių gimnaziją. Kauno universitete pradžioje studijavo humanitarinius, o vėliau teisės mokslus ir 1931 m. įsigijo teisininko diplomą. Studijuodamas universitete, duoną pelnėsi dirbdamas Ūkininkų sąjungos banke, vėliau dirbo Tarptautiniame ir Žemės bankuose Kaune.

Įsigijęs teisininko diplomą, buvo teismo kandidatas prie Marijampolės apygardos teismo ir ten ėjo apylinkės teisėjo pareigas, o vėliau buvo apylinkės teisėjas Vilkaviškyje.

1932 m. sukūrė šeimą su Evelina Riaubaite, su kuria išgyveno keturiasdešimt dvejus metus. Šeimos laimę džiugino dukrelė Angelė, kuri pasiekė med. daktarės laipsnio.

Bolševikams okupuojant antrą kartą Lietuvą, Izidorius su šeima paliko gimtuosius namus, tėvynę Lietuvą ir užuovėjos ieško Vokietijoje. Pradžioje gyveno Landshuto apylinkėje, o pokario metais persikėlė į Muencheną. Gyvendamas Muenchene tuojau įsijungė į šalpos darbą, dirbo Raud. Kryžiuje ir Balfe. Balfo įstaigai užsidarius, nuo 1963 m. iki pat mirties dirbo didelės gatvių statybos ir žemės ūkio mašinų firmos buhalterijos skyriuje.

Be šalpos darbo, jis didelę duoklę yra atidavęs ir Vokietijos lietuvių bendruomenei, būdamas LB taryboje ir valdyboje.

Rugienių šeimą skaudžiai palietė bolševikų okupacija. Keturi iš šeimos buvo išvežti į Sibirą, kiti mirė ar pasirinko svetimus kraštus.

Gausi Rugienų šeima buvo išardyta. Vakarų Vokietijoje liko našlė Evelina Rugienienė, dukra med. dr. Ang. Strupienė, vyriausias brolis Jonas su šeima Detroite, krikšto sūnus Algis Rugienius su šeima ir kiti giminės.

A. a. Izidoriaus Rugieniaus palaikus priglaudė Muencheno kapinės. Jo liūdi ne tik Vokietijoje gyvenanti šeima ir artimieji, bet ir lietuviškoji išeivija, nes jis joje buvo darbštus ir savo gyvenimo daugel metų atidavė Lietuvai ir išeivijos lietuvių gyvenimui.

Ilsėkis ramybėje, taurus lietuvi Izidoriau, svetimoje žemelėje.

Jurgis Janušaitis

MOTERIMS FUTBOLOS DRAUDŽIAMAS

Moterų futbolas pasaulyje vis populiarėja, tačiau Brazilijoje jis moterims draudžiamas. Valdžios motyvai tokie: "Kiekvienų rungtynių metu tarp moterų komandų kyla daug daugiau ir žiauresnių atsitikimų, negu tarp vyrų. jm

A. † A.

JUOZUI ROČKUI mirus,

jo žmoną **MARIJĄ** bei kitus gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

Jonas ir Vanda Stankai

Siūlome knygą:

ŠAMO EŽERO SEKLIAI

Įdomių nuotykių knygą parašė

NIJOLE JANKUTE

Labai gausiai iliustravo:

Nijolė Palubinskienė

Kaina: $4.00

Lietuviškos knygos klubo nariai gauna šią knygą su didele nuolaida. Klubas siūlo šią knygą lituanistinėms mokykloms, duodamos didelę nuolaidą.

Paskubėkite siųsti užsakymus adresu:

DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

A. A.

STANLEY RAILA

Buv. Šv. Petro ir Povilo parap. ir Visų Šventų parap. vargonininkas

Mirė liepos 12 d., 1974, 2:45 val. popiet, sulaukęs 82 m. amžiaus.
Gimė Lietuvoje, Ukmergės apskrityje, Pagirių parapijoje.
Amerikoje išgyveno 64 m.
Pasiliko dideliame nuliūdime duktė Irene Cherrington, žentas Thomas, 2 sūnūs: Daniel ir Joseph, marti Donna, 5 anūkai Leslie, Thomas Jr., Mark ir Peggy Cherrington ir Michael Raila ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Velionis buvo vyras mirusios Onos.
Kūnas pašarvotas Lukas koplyčioje, 1333 West 127th Street, Calumet Park, Ill.
Laidotuvės įvyks antrad., liepos 16 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Petro ir Šv. Povilo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.
Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.
Nuliūdę: Duktė, sūnūs, marti, žentas ir anūkai.
Dėl informacijos skambinkit tel. FU 8-1800

Laidotuvių Direktoriai

MAŽEIKA & EVANS

6845 SOUTH WESTERN AVENUE

TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID
Laidotuvių Direktoriai
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS
4330 South Californnia Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas YArds 7-1741

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
—TEVAS IR SŪNUS—
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
2533 West 71st St. —Telef. GRovehill 6-2345-4
1410 S. 50th Ave., Cicero TOwnhall 3-2108-09
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS G. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNŪS
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-0672
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel: YArds 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL.: Tel: OLympic 2-1003

Pasinaudokite Draugo "Classified" skyrium.

APLINK MUS

× **Danguolės Stončiūtės** grafikos darbų paroda vyks Dainavoj, ateitininkų sendraugių stovyklos metu. Parodos atidarymas bus trečiadienį, liepos 31 d., vakare. D. Stončiūtė, sėkmingai debiutavusi savo darbų paroda Mundelein kolegijoj šį pavasarį, yra viena iš gabiausių jaunųjų lietuvių dailininkų Amerikoje.

× **Anatolijus Kairys,** Chicago, Ill., ir JAVbių LB Kultūros tarybos pirmininkas, skaitys diskusinę paskaitą LFB studijų savaitėje, įvykstančioje rugpiūčio 4 - 11 dienomis Dainavoje, lietuvių kultūriniais klausimais. A. Kairys šiuo metu yra vienas iš "Į Laisvę" žurnalo redaktorių.

× **Pavergtųjų tautų savaitės** protesto prieš okupantus eisenoje gausiai dalyvaudami, parodysime, kad mūsų tautos išlaisvinimu iš Sovietinės Rusijos vergijos visi rūpinamės. Tą pastebės amerikiečiai, tą jaus ir okupantas. Protesto eisena liepos 20 d. 12 val. miesto centre.

× **Ignas Kazlauskas** po operacijos, kuri jam buvo padaryta liepos 12 d. Loretto ligoninė-je, pamažu sveiksta dr. P. Kisieliaus priežiūroje.

× **Ona Gerbutavičiūtė,** dirbanti Draugo rinkimo skyriuje, išvyko porai savaičių atostogų į Bostono aplinkes, kur aplankys savo gimines ir artimuosius.

× **ALRK stovyklos Dainavos** atstovų suvažiavimas Dainavoje įvyks liepos 27 d. 5 v. p. p.

× **Pasaulio Lietuvių archyvas** paskutiniuoju metu susilaukė didesnio dėmesio ir savo rinkinius papildė naujomis knygomis ir archyvine medžiaga. Lietuvių moterų federacijos Chicagos klubas archyvui užsakė visus tomus "Encyclopedia Lituanica", A. Mažiulis iš Bostono prisiuntė archyvinės medžiagos, A. Saulaitis, K. Čerkeliūnas ir kt. retesnių leidinių ir senų laikraščių komplektų.

× **Aukų po 3 dolerius** prisiuntė: A. Čepulis, Ona Žukauskas, J. Kanišauskas, P. Ivaška, V. V. Petrauskas, A. Urbonas; po 2 dol. — P. Druseikis, Vida Kaciow. Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

× **Kun. Kazimieras Pugevičius,** Baltimore, Maryland, vienas iš lietuvių ekspertų informacijos srityje, aktyviai dalyvaująs LB ir ateitininkų veikloje, planuoja dalyvauti LFB poilsio ir studijų savaitėje ir jungtis į studijų savaitės programą kaip vienas iš jos pagrindinių dalyvių.

× **Algirdas Bielskus,** Cleveland, Ohio, anaujindamas prenumeratą, prisiuntė didesnę auką. Dėkojame.

× **Jonas Pečkaitis,** Merriville, Ind., aukojo 5 dolerius. Ačiū.

× **Akademinio Skautų Sąjūdžio** visuotinas narių suvažiavimas šaukiamas remiantis ASS nuostatų par. 20-d ir ASS vadijos 1974. V. 23 nutarimu. Įvyks jubiliejinės stovyklos metu VIII. 31 d., 1 v. po p. Dainavoje, Manchester, Mich. Dienotvarkėje: ASS vadijos, ASD, K! Vytis, FSS c. v. ir skyrių atstovų pranešimai, diskusijos, ASS ateities organizacinių ir veiklos gairių nustatymas, klausimai, sumanymai. ASS vadija kviečia visus narius skaitlingai dalyvauti. (pr.)

× **Lietuvių Fondas.** LF nariai savo įnašus padidino $100 įnašais: a. a. Dr. **Petro Strimaičio** atm. įn. iki $200 — padid. **Matilda Melienė,** Čikaga. Dr. **Sophie Parokienė,** Wheaton, IL., iki $200. Juozo Vitkaus-Kazimieraičio atm. įn. padidintas tik $10, iki $110, padidino **Juozas Grybauskas,** Hot Springs, AR. J. G. pažadėjo kas mėnesį tą įnašą didinti po $10. LF adresas: **2422 W. Marquette Rd., Chicago, IL. 60629, tel. 925-6897. (pr.)**

× **Jonas Gliosas,** Draugo rinkimo skyriaus vedėjas, su žmona išvyko porai savaičių poilsio į Floridą. Grįš prie darbo liepos 29 d. Su jais kartu išvažiavo Skiriai ir J. Marenholzcas su dukra Adriana.

× **Prof. Steponą Kolupailą** jo buvę studentai inž. Juozas Danys ir dr. Jurgis Gimbutas aptaria kaip hidrologą, visuomeninką ir spaudos bendradarbį greitai išeinančioje monografijoje. Kiti bendradarbiai — Zen.. Bačelis, Ksaveras Kaunas, J. ir R. Baubliai, prof. J. Brazaitis, dr. A. Damušis, A. Didžiulis, prof. S. Dirmantas, P. Narutis, K. Palčiauskas, dr. A. Šešplaukis ir kt. Knyga išeis šį rudenį.

× **Dariaus Girėno** posto golfo išvykai liepos 21 d., o buvusių komandierių susirinkimas liepos 26 d.

× **Jonas Kelertas,** Brookfield, Ill., atnaujino prenumeratą ir parėmė savo dienraštį 8 doleriu auka. Dėkojame.

× **Doma Kaunaitė,** Surside, Fla., išvyko kuriam laikui Kanadon. Spalio mėn. viduryje vėl grįš Floridon. Keisdama adresą, prisiuntė 8 dolerių auką. Labai ačiū.

× **Kazys Zilėnas,** Cicero, Ill., didelis lietuviškos knygos mylėtojas, prisiuntė auką savo dienraščiui stiprinti. Dėkui.

× **Prof. Vytautas Marijošius** kalbės ateitininkų sendraugių stovykloj Kennebunkporte tema Lietuvių muzikos perspektyvos.

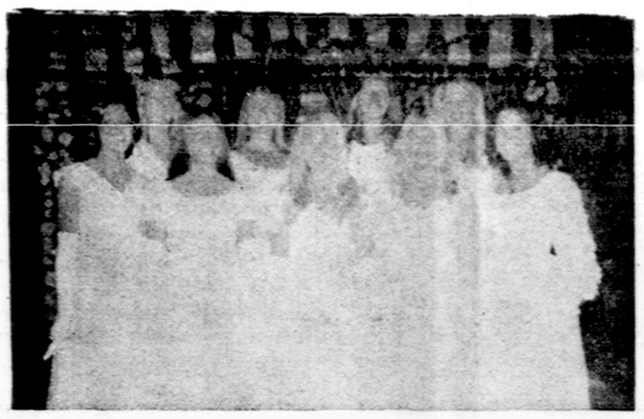

14-to Gintaro baliaus debiutantės, pristatytos visuomenei š. m. birželio 22 d. Conrad Hilton viešbutyje. I-je eilėje iš k. į d.: Marcia Ann Evans, Maria Helene Giedraitytė, Rūta Sofija Bobelytė, Susan Andrea Sharko ir Nancy K. Norbutaitė. II-je eilėje: Linda Diane Savickaitė, Irena Jūratė Mažeikaitė, Joanne Theres Raman-Ramanauskaitė ir Karen Ann Staskon

Nuotr. V. Noreikos

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

MIRĖ ILGAMETIS VARGONININKAS

A. a. Stasys Raila mirė liepos **12 d. St.** James ligoninėje, sulaukęs 82 metų amžiaus. Velionis buvo senosios kartos vargonininkas. Ilgesnį laiką vargonavo Šv. Petro ir Povilo parapijoje, Pulman, Ill. ,Visų Šventųjų parapijoje Roselande ir liet. parapijoje Grand Rapids, Mich., taip pat Atole, Mass. ir kitose vietovėse.

Paskutiniu laiku St. Raila gyveno Park Forest, Ill. vietovėje, pas savo dukterį Ireną ir šeimą, Šimučių šeimos kaimynystėje.

Laidojamas liepos 16 d. Liet. Šv. Kazimiero kapinėse, iš Šv. Petro ir Povilo bažnyčios.

Velionis paliko du sūnus, dukterį Ireną su vyru Tomu Ferrington ir keturius jų vaikus.

ŠAUNUSIS GINTARO BALIUS

Chicagos Lietuvių Moterų klubo 14-tas Gintaro balius, įvykęs birželio 22 d., paliko nepamirštamą įspūdį debiutančių ir jų artimųjų širdyse, o kiekvienam baliaus svečiui — jaunam ir senam — sudarė jaudinančią lietuviško vakaro vaizdų vinjetę. JAV ir Lietuvos vėliavos įneštos tautiniais rūbais pasipuošusių lietuvaičių palydos. Himnai. Daliai Bobelienei, baliaus rengimo pirm., ir Sylvijai Petroshus, klubo pirm., pasveikinus virš 500 atsilankiusių svečių, Lietuvos gen. konsulė J. Daužvardienė, klubo garbės pirmininkė, pristatė šių metų debiutantes, apibūdindama kiekvienos veiklą, siekimus, talentus ir kt. Visų akys krypo į vieną po kitos jų tėvelių lydimas gintarėles, nešančias trispalves gėlių puokštes, ir jų žingsnius, palydimus lietuviškų dainų melodijoms. Štai, kiekvienos debiutantės pasirinkta pristatymo muzika: Rūta Bobelytė — "Kai aš turėjau kaime mergelę"; Marcia Evans — „Ant kalno karklai"; Marie Giedraitytė — "Supinsiu dainužę"; Irena Mažeikaitė — "Du broliukai kunigai"; Nancy Norbutaitė — "Aš pasėjau žalią rūtą"; Joanne Raman - Ramanauskaitė — "Ar aš tau, sese, nesakiau"; Linda Savickaitė — "Pas močiutę augau"; Susan Sharko — "Kur lygūs laukai" ir Karen Staskon — "Vilniaus kalneliai".

Sadutė, švelnus, jaudinantis ir grakštus merginų šokis, preciziškai išpildytas jaunų gintarėlių. Įvairios kotilijono figūros, atliktos debiutančių su 18 jų palydovų (Robert Balzekas, Raymand Bertašius, Jonas Bobelis, Kastytis Endriukaitis, Louis Carrano, Kevin Fitzgerald, Saulius Gylys, Thomas Gorski, Edward Gudonis, Kęstutis Kazėnas, Steven Kligis, Domas Lapkus, Edmundas Lipskis, Aloyzas Pakalniškis, Jonas Prunskis, Algimantas Siliūnas, Douglas Alan Schoonveld ir Robert Zapolis), Ąžuolo Stelmoko orkestrui grojant "Pamylėjau vakar".

CHICAGOS ŽINIOS

NAUJA BIBLIOTEKOS ŠAKA

Vakarinėje Chicagos dalyje netoli "Draugo" liepos 20 d. atidaroma nauja miesto bibliotekos šaka. Jos adresas — 4007 W. 63 St.

SMĖLIO SKULPTŪRA

Apie 700 jaunimo, sutraukto Chicagos parkų distrikto, liepos dayvaus smėlio skulptūrų varžybose, kas iš smėlio padarys meniškesnių dalykų.

BALETAS JAUNIŲ KONCERTE

Čaikovskio baleto ištraukos bus išpildomos liepos 25 d. 11 val. ryto Grant parke, Chicagoje, kur tada bus jaunimo koncertas.

PIANISTO KONCERTAS

Pianistas Mark Hastings, laimėtojas JAV muzikų draugijos varžybų, atliks programą Grant Parko koncerte, Chicagoje, liepos 24 d. 8 v. v.

JAUNIMO PARADAS

Chicagos meras Daley rugp. 1 d. organizuoja penktą metinį jaunimo paradą. Prasidės 11 val. ryto prie State ir Congress gatvėmis. Eisena bus su orkestrais ir gyvaisiais paveikslais. Dalyvaus apie 20,000 jaunimo.

KAIP APSISAUGOTI NUO VAGIŲ

Chicagos policijos vadas Rochford paskelbė tokius patarimus: 1. Nepalikit raktų, kur "paslėptų saugioj vietoj" prie namų. Jei raktai pražuvo, reikia pakeisti užraktus. 2. Išeidamas nors trumpam momentui, uždaryk garažo duris. 3. Nepalik kur aikštėje kopėčių. Vagys panaudos įsibrauti. 4. Išeidamas namuose palik šviesą. 5. Įtaisyk saugius užraktus, ypač jei duryse yra stiklas. 6. Nelaikyk namuose stambesnės sumos pinigų ar daug brangenybių. 7. Prieš įsileisdamas nepažįstamą, elektros ar dujų tikrintoją, pardavėją, taisytoją, paprašyk dokumentų. Jei aplink sukiojasi įtartini žmonės, pašauk policiją.

BAIGIASI ILGIAUSIAS STATYBOS STREIKAS

Net 58 dienas užsitęsęs cementio išvežiotojų streikas baigėsi susitarimu, kurį dar reikia galutinai suredaguoti ir patvirtinti. Streikavo 2,700 išvežiotojų, bet dėl jų buvo sustoję daugybė statybos darbų. Išvežiotojai gaudavo po 6 dol. 80 ct. už valandą ir dar įvairių lengvatų už 1 dol. 25 ct. Jie reikalavo pakelti atlyginimą 3 dol. 75 ct. per trejus metus. Sutarta pakelt 2 dol. 40 ct. valandai per trejus metus. Apskaičiuojama, kad dėl šio streiko cemento išvežiotojai ir apie 100,000 kitų statybos darbininkų nustojo 75 mil. dolerių. I 170 statybos bendrovių nustojo kasdien po 3.5 mil. dolerių.

BOMBA LIUDININKO NAME

Sprogo bamba Ciceroje, namuose Richardo Flaszos, kuris turėjo liudyti, kad John Mumay ir G. Vehrnerwald jį buvo apiplėšę. Bomba nepadarė labai daug nuostolio ir nenugąsdino Flaszos, kuris vistiek teisme liudijo.

DIDŽIOJI LABDARĖ CHICAGOJE

Motina Teresė, visame pasaulyje pagarsėjusi Indijos varguomenės nepagydomų ligonių globėja, atvykusi į Chicagą, kalbėjo Mundelein kolegijoje. Ji turi 63 m., yra įsteigusi Meilės misionierių vienuolyną, kuris jau turi 850 seselių ir 182 naujokes. Ji ragino "bombarduoti pasaulį meilės darbais".

— Amerikoj viena moteris, iš trijų, turinčių 60 metų yra našlė.

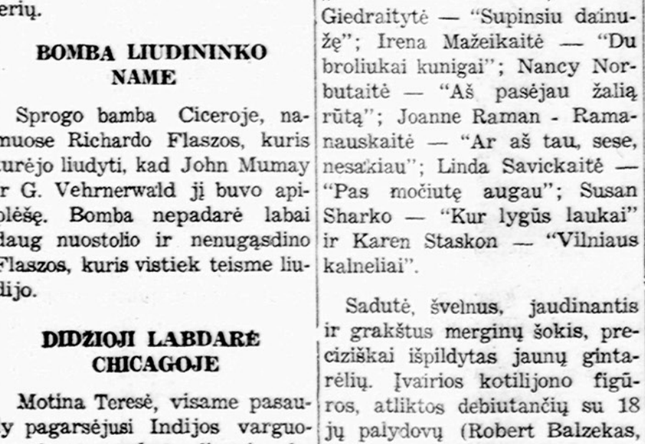

"Ačiū tau, tėveli, už tavo rūpestingumą ir pasišventimą, palydint mane į platųjį pasaulį. Debiutantė Joanne Ramana-Ramanauskaitė ir jos tėvelis Andrius Ramanauskas Gintaro baliuje.

Nuotr. V. Noreikos

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Nado Rastenio** brošiūra "From Handmade Plow — to Laurel Wreath", tai yra "Nuo žagrės ligi laurų vainiko" neseniai išėjo iš spaudos. Knygelėje sudėta nuotraukų ir N. Rastenio gyvenimo ir jo kūrybos pavyzdžių. Tarp jų įdėta ir poema "War's Curse", kuri įtraukta ir į JAV Kongreso knygas 1966 m. Tai padarė sen. Garmatz.

— **JAV LB visuomeninių reikalų tarybą** šios LB krašto valdybos kadencijos metu sudaro pirmininkas inž. Algimantas Gečys, vicepirmininkė ir LB informacijos tarnybos vadovė Aušra Mačiulaitytė - Zerr, ryšininkas su Valstybės dept. Algimantas Gureckas, nariai — Rimas Česonis, Daiva Kezienė, kun. Kazimieras Pugevičius ir dr. Antanas W. Novasitis.

— **Regina Žymantaitė,** buv. Pabaltijo Moterų sąjungos pirmininkė, talkino JAV LB atstovams lankant kongreso narius birželio 5 d. Washingtone. Atstovų rūmų finansų komisijos pirmininko kongr. Wayne Hays (Ohio), lietuviams gerai žinomo dėl jo pravestos investigacijos kongrese Kudirkos reikalu, ji buvo pakviesta priešpiečių į kongreso kavinę. Priešpiečių metu R. Žymantaitė buvo supažindinta su visa eile kongreso narių (W. Broomfield, S. Yates, R. Brademas) kaip LB atstovė, o pats kongr. Hays į savo kolegas kreipėsi, lyg būtų vienas iš atvykusių lietuvių. R. Žymantaitei plačiau teko išsikalbėti su ambasadoriu William Schoeffle, kurį Batuno žmonėms teko artimiau pažinti, jam esant Valstybės dept. atstovu prie Jungtinių Tautų New Yorke.

— **JAV LB visuomeninių reikalų tarybai** prašant, kongr. Robert Hanrahan (Ill.), prieš prez. Nixonui išvykstant į Sovietų Sąjungą, ėmėsi iniciatyvos paruošti peticiją Kudirkos išlaisvinimo reikalu. Peticiją pasirašė 40 JAV Atstovų rūmų narių (20 demokratų ir 20 respublikonų) ir birželio 17 d. ji buvo įteikta Baltiesiems rūmams. LB visuomeninių reikalų tarybos narė Daiva Kezienė rūpinasi visa Kudirkos akcija ir palaiko artimus ryšius su kongr. Hanrahan, sen. Charles Percy, sen. Jacob Javits, Valstybės departmentu, Amnesty International ir amerikiečių spaudos žmonėmis.

— **JAV LB Philadelphijos apylinkės** pirm. arch. Jonas Stelmokas palaiko glaudžius ryšius su Pennsylvanijos valstybės senatoriais Richard S. Schweiker ir Hugh Scott. Tragiškojo Birželio sukakčių proga J. Stelmokas laiškais kreipėsi į abu senatorius. Birželio 5 d. LB ir Amerikos Lietuvių Jaunimo sąjungos atstovams lankant kongreso narius Washingtone, J. Stelmokas dalyvavo kaip LB atstovas. Washingtone turėjo progą asmeniškai pasimatyti su sen. Schweiker ir klausimus Lietuvos reikalu diskutuoti su sen. Scott patarėju politiniams klausimams Richard Barton.

AUSTRALIJOJE

— **ALB Moterų sekcijos** valdyba pasiskirstė pareigomis: pirmininkė R. Bajorūnienė, vicepirm. J. Reinkienė ir B. Vabolienė, sekretorė N. Ariminienė, iždininkė J. Maželienė, parengimams J. Šerelienė ir J. Maželienė, ligonių lankymui O. Raginienė, B. Vabolienė ir K. Garbaliauskienė, savaitgalio mokyklos globėjos K. Garbaliauskienė ir B. Stalbienė, ūkio reikalams B. Stalbienė, turto globėja F. Kazlauskienė, valdybos narės — M. Neverauskienė, S. Laurinaitienė, J. Grigonienė, pagalbinės valdybos narės — L. Radzevičienė, Urbonienė, Brazauskienė, E. Bernaitienė, S. Bernaitienė, O. Dundienė, S. Jonavičienė, J. Kutkienė, J. Lelytė, E. Mikeliūnienė, M. Petkūnienė, Stasaitienė, G. Straukienė, O. Vakselienė.

— **Leonas Kazla,** neseniai palaidojęs savo uošvį a. a. J. Kervelį, širdies smūgio buvo pats paguldytas į ligoninę. Paskutiniu laiku yra grįžęs namo, bet reikalingas ilgesnio poilsio.

— **Sydnėjaus lietuviai** katalikai, kun. P. Butkaus pastangomis, ir šiais metais gražiai dalyvavo Dievo Kūno procesijoje. Sydnėjaus vyskupas savo pamoksle iškėlė ir pavergtos Lietuvos klausimą. Iš viso eisenoje dalyvavo apie 100 lietuvių.

— **A. a. Pijus Baltrušaitis** mirė birželio 21 d. Palaidotas Rookwoodo kapinėse. Velionio broliai buvo išvežti į Sibirą. Gyvas būdamas Pijus juos rėmė.

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

— **Okup. Lietuvos archeologai** šią vasarą tyrinėja Igaunių ir Muoriškių pilkapynus Biržų apskrityje. Ieškoma medžiagos šiaurinės Lietuvos gyventojų senajai kultūrai pažinti.

Remkime studijuojantį jaunimą Brazilijoje

Studentams nėra lengva mokytis, o ypatingai Brazilijoje! Čia atvažiavus susidaro įspūdis, kad studentai yra be galo užimti, kad anksti atsikėlę lekia į pamokas arba darbus, o vakare į darbą arba į pamokas. Visi sunkumai, kuriuos pergyvena studentai Šiaurės Amerikoje, čionai yra lyg padvigubinti. Daugiau pasimokyti ar įsijungti į lietuvišką veiklą lieka labai mažai laiko arba yra beveik neįmanoma. Lengviau yra mokytis tiems, kurie daugiau finansiškai pajėgūs, bet tokių pasitaiko labai mažai, neišskiriant ir lietuvių.

Lietuviai, norėdami sudaryti palankesnias sąlygas mokytis, sudarė prie Brazilijos Lietuvių Bendruomenės stipendijų komisiją, kuriai vadovauja kun. H. Šulcas. Tos komisijos tikslas yra padėti lietuviškam jaunimui, reikalingam finansinės pagalbos, kad galėtų išeiti mokslus ir pasidarbuoti lietuviškoj veikloj. Už tą stipendiją jaunuolis turi kelis metus padirbėti aktyviai lietuviškoje veikloje Brazilijoje.

Šiais metais, Brazilijos LB įgaliotas, į Šiaurės Ameriką atvažiuoja kun. Šulcas, ieškoti stipendijoms paramos ir ištirti galimybes atsiųsti kelis studentus čia studijuoti. Lietuviško jaunimo aukšto lygio išmokslinimas yra visų mūsų reikalas, taigi tikimasi susilaukti daug paramos. Kun. Šulcas žada savo kelionę pradėti kapelionaujant stovyklose Dainavoje, liepos ir rugpiūčio mėnesiais, tada iki rugsėjo pabaigos būti Chicagoje, Detroite. Rugsėjo pabaigoje žada atsirasti Toronte, Kanadoje, ir tada pasukti į Montrealį ir kitus lietuvių centrus. Spalio pradžioje keliaus po N. Angliją ir spalio pabaigoje bus New Yorke ir Washingtone.

Tikimės, kad jo pradėta ilga kelionė lietuviškais reikalais baigsis sėkmingai, kad galės parsivežti Brazilijon daug labai reikalingos ir labai lauktos paramos iš brolių ir sesių lietuvių Šiaurėje.

GJ

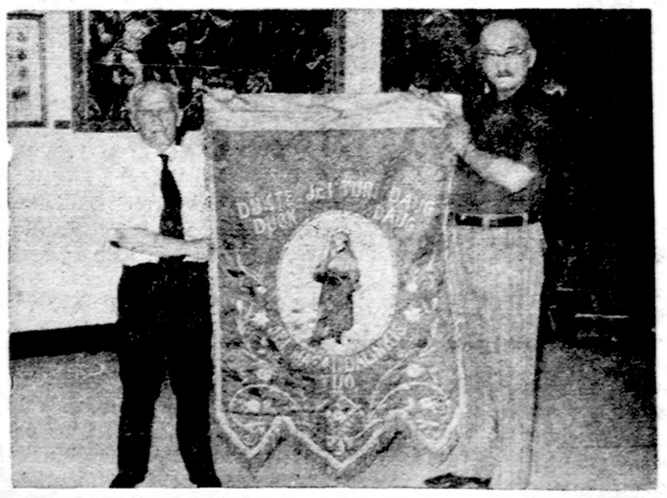

J. Kasakaitis ir P. Šilkaitis laiko jau likviduotos lietuviškos organizacijos rankų darbo išsiuvinėtą vėliavą, padovanotą Lietuvių Kultūros muziejui Chicagoje.

BRAZILIJOJ

— **Vaikų stovykla "Žalia girelė"** prasidėjo liepos 8 ir baigsis liepos 16. Santa Isabel miestelyje už Sao Paulo. Šiais metais ypatingas dėmesys skiriamas lietuviškiems rankdarbiams, dainoms ir kalbai. Stovyklai vadovaus kun. A. Saulaitis.

— **Jaunimo studijų dienose** Santa Isabel vasarvietėje bus svarstomi esminiai klausimai, o ne konkretūs PLJK ruošos dalykai, kaip šešiose studijų dienose per paskutinį pusmetį. Liepos 5 - 7 dienomis vyresnio amžiaus žmogus ir jaunuolis pristatė diskusines temas, ką ir kodėl turėtume bei norėtume žinoti apie Lietuvą, kaip jungti ir daugiau suvienyti Brazilijos lietuvius, kaip išlaikoma lietuvių kalba ir kultūra išeivijos lietuviuose ir šeimose, sisteminggas veiklos planavimas.

GERIAUSIA DOVANA JAUNOMS MARČIOMS

Popular Lithuanian RECIPES

Penktoji laida

Jei jūsų marti yra lietuvė ar kitos kilmės, geriausia vedybinė dovana yra naujai išleista knyga Juzės Daužvardienės

Visų įprastų lietuviškų valgių receptai yra šioj knygoj. Nurodymai trumpi, aiškia anglų kalba surašyti ir lengvai įvykdomi.

Kaina tik $3.00

Užsakymus siųskite:

DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

Persiuntimo išlaidoms prašoma pridėti 25 ct., o Illinois gyventojai prideda dar 15 ct. mokesčiams.